

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

Słuszność zawsze zwycięża

Uchwały Rady Naczelnej Obozu Zjednoczenia Narodowego z dnia 13 sierpnia 1938 r. dotyczyły wyłącznie wsi. Wśród tych uchwał czytamy co następuje:

TEZY W ZAKRESIE ORGANIZACJI ROLNICTWA.

1. Dzisiejsza organizacja rolnictwa wykazuje następujące główne wady:

1) pomieszczenie kompetencji samorządu rolniczego z organizacjami do browolnymi, co nie tylko zaciera moment odpowiedzialności za wyniki pracy, ale i nie pozwala na swobodny i pełny rozwój tych obu form organizacji;

2) nadmierne rozproszkowanie organizacji rolniczych, które zachowały jeszcze w wielu wypadkach cha-

rakter dzielnicowy. Prowadzi to do marnotrawstwa energii społecznej i środków finansowych;

3) zbyt niski odsetek rolników zrzeszonych w organizacjach rolniczych, co uniemożliwia wszelkie szersze oddziaływanie na podniesienie rolnictwa;

4) wprowadzenie momentów partyjnych do całego szeregu organizacji rolniczych, co w wielkim stopniu utrudnia pracę społeczno-gospodarczą na wsi.

Projekt reformy organizacji rolnictwa przewiduje, że samorząd rolniczy powinien objąć:

- 1) na szczeblu centrali — Związek Izb Rolniczych,
- 2) na szczeblu województwa — Wojew. Izbę Rol.,

3) na szczeblu powiatu — Powiatową Izbę Roln.,

4) na szczeblu gminy — Gminną Radę Rolniczą.

Ponadto wskazuje następującą ogólną receptę:

23. Celem wprowadzenia w życie racjonalnej organizacji rolnictwa, należy:

1) opracować projekt nowelizacji ustawy o samorządzie rolniczym;

2) wyodrębnić Izby Rolnicze z obecnego Związku Izb i Organizacji Rolniczych i utworzyć osobny Związek Izb Rolniczych;

3) utworzyć przy powyższym Związku Instytut Agronomii Społecznej, celem szkolenia instruktorów dla nowej organizacji;

4) przeprowadzić konsolidację wszystkich polskich organizacji dobrowolnych w Polskim Towarzystwie Rolniczym;

5) uzgodnić działalność Związku Spółdzielni Spożywczych „Społem” na wsi z działalnością Związku Spółdzielni Rolniczych i Zarobkowo-Gospodarczych.

Z tych kilku fragmentów możemy się zorientować, co do jednej przynajmniej rzeczy, a mianowicie, że kierunki zmian, ku jakim Oboz Zjedn. Narodowego chciałby pchać rolnictwo są w głównych zarysach zgodne z tezą gen. Żeligowskiego, którym tyle razy dawaliśmy wyraz na łamach naszego pisma.

Chodzi o prawdę i słuszność i o

dobro rolnictwa, a nie o autorstwo projektów, to też jeżeli wspomniemy o tym podobieństwie, to bynajmniej nie po to, aby stawiać jakieś zarzuty.

Odwrotnie powinno nas cieszyć, i cieszy, że słuszność zwycięża, że prawdy nie da się zaprzeczyć, ani zbyć jakimś nie przychylnym słowem. W końcu musi ona zatriumfować.

Uchwały O. Z. N. posiadają dużą wartość moralną, gdyż miały odwagę prawdę stwierdzić. Nie obawiały się prawdy mimo, że zawiera ona przyznanie wielu błędów, jakie przy organizacji rolnictwa popełniono w przeszłości.

Myśmy nieraz te błędy wytykali i nie wahał się toczyć ostrej walki na miejscowym terenie z tymi dzia-

łaczami rolniczymi, którzy Bronili stanu dotychczasowego i których nie raziło pomieszczenie kompetencji pomiędzy samorządem rolniczym i organizacjami dobrowolnymi.

Pomimo, że niektórzy z tych działaczy dziś należą do Rady Naczelnej O. Z. N. Rada ta powzięła uchwałę, stanowiącą dla nas satysfakcję, bo przyznając ostatecznie rację, pomimo, żeśmy nie byli w stanie swego punktu widzenia przeforsować w Wileńskim Samorządzie Rolniczym i w ten sposób zapewnić mu możliwości realizacji w skali lokalnej.

Obecnie okazuje się, że cała Polska pójdzie w tym kierunku, któryśmy tu u siebie uznali za słuszny.

Piotr Lemiesz.

Już tylko 5-dniowy tydzień pracy

Marsylijski konflikt portowy

objął Korsykę, Tunis, Algier i Marokko

MARSYLIA, (Pat). Robotnicy portowi postanowili rozszerzyć strajk marsylijski, po legając na powstrzymaniu się od pracy w niedziele oraz od pracy nocnej i w godzinach nadliczbowych na wszystkie śródziemnomorskie porty francuskie na Korsyce, w Tunisie, Algierze i Marokko.

wylądowywaniem statków przez solidarność z robotnikami Marsylii powstrzymują się od pracy w godzinach nadliczbowych, jak również od pracy nocnej i niedzielnej, i dokonywują wyładowania statków tylko w ramach 5-dniowego tygodnia pracy.

PARYŻ, (Pat). Duże zaniepokojenie opinii publicznej wywołało rozszerzenie się konfliktu portowego w Marsylii na odcinku robotniczym. W portach, położonych w pobliżu Marsylii robotnicy zajęli

Minister pełnomocny Łotwy
Ekis
odjechał do Warszawy

RYGA, (Pat). Prezydent państwa Ulmanis przyjął na audiencji odjeżdżającego do Warszawy nowomianowanego posła łotewskiego w Polsce Ekisa. Łotewski dziennik ustaw ogłasza dekret, mianujący Ekisa posłem nadzwyczajnym i ministrem pełnomocnym Łotwy przy Rządzie Polskim z dniem 1 września br.

Najwyższe odznaczenie
japońskie
dla Mussoliniego

RZYM, (Pat). Benito Mussolini przyjął ambasadora Japonii, Hotia, który w imieniu cesarza japońskiego wręczył dyktatorowi Włoch odznakę najwyższego odznaczenia japońskiego.

616 osób utonęło

TOKIO (Pat). Podczas ostatniej powodzi w północnej Korei poniosło śmierć 616 osób. Ponadto 10 osób odniosło rany. Dotychczas brak wiadomości o losie 450 osób.

2. IX. przyjadą do Polski ministrowie przem. i handlu jugosłowiański i duński

WARSZAWA, (Pat). Dnia 2 września rb. przyjadzie do Polski na zaproszenie rządu polskiego jugosłowiański minister handlu i przemysłu, dr Milian Vrbanc. Panu ministrowi towarzyszy małżonka oraz p. Grgasovic, nacz. wydz. turystyki.

W tym samym czasie przyjeżdża również na zaproszenie rządu R. P. duński minister handlu, przemysłu i

żeglugi, p. Kjaerboel. Panu ministrowi towarzyszą: inż. Knud Hojgaard prezes Zw. Inż. w Danii oraz prezes Tow. Polsko - Duńskiego w Kopenhadze i p. Skat - Rórdam, szef gabinetu ministra.

Obaj ministrowie zwiedzą szereg ważniejszych ośrodków przemysłowych i wezmą udział w otwarciu Targów Wschodnich we Lwowie.

„Mylą się ci, którzy z podróżą berlińską łączą fantastyczne kombinacje”

Węgry przyjmują z zadowoleniem wyniki konferencji Małej Ententy w Bled

W węgierskich kołach politycznych

BUDAPESZT, (Pat). Węgierska agencja telegraficzna donosi, iż komunikat nadany w Bled po zakończeniu obrad Rady Małej Ententy wywołał duże zainteresowanie w węgierskich kołach politycznych. Jest on komentowany jako dowód pewnego ducha pojednawczego.

Węgierskie koła polityczne uważają, iż decyzja w sprawie równouprawnienia w dziedzinie zbrojeń nie przynosi Węgrom żadnej specjalnej korzyści, ponieważ zdaniem ich, prawo to przysługuje im w sposób zupełnie naturalny.

Nie ulega więc wątpliwości, iż los układów, o których wspomina komunikat wydany w Bled, jest całkowicie związany z losem mniejszości węgierskiej w państwach sukcesyjnych.

Fakt, iż Węgry okazały niedawno i zamierzają w przyszłości w dalszym ciągu okazywać gotowość do rokowań z państwami M. Ententy dowodził, że mylą się ci, którzy z podróżą berlińską łączą fantastyczne kombinacje, ponieważ cały świat może obecnie obserwować stanowczość dążeń

pokoju rządu węgierskiego w jego polityce zagranicznej.

Na łamach prasy

Wyniki konferencji państw Małej Ententy w Bledzie przyjęła prasa węgierska z zadowoleniem, ale nie potraktowała ich jako wydarzenia szczególnie doniosłego.

„Pester Lloyd” podkreśla, że Węgry już od roku wykazywały skłonność do znormalizowania stosunków z państwami Małej Ententy, pod warunkiem zupełnego równouprawnienia i przyznania mniejszościom węgierskim należnych im praw.

Węgry walczą z nar. socjalizmem

BUDAPESZT, (Pat). Po przeprowadzonej przed kilku dniami rozprawie Sąd Najwyższy, jako sąd ostatniej instancji, ogłosił 24 bm. wyrok w sprawie przewodcy węgierskich narodowych socjalistów, Szalasio.

Sąd utrzymał w mocy wyrok drugiej instancji, skazujący Szalasio na 3 lata ciężkiego więzienia.

W związku z 10-minutowym strajkiem kierowców autobusów miejskich, jaki miał tu miejsce przed kilku dniami, celem demonstracji przeciw rozporządzeniu rządowemu, zabraniającemu pracownikom linii autobusowych wstępowania do partii narodowo-socjalistycznej, policja po przeprowadzeniu dochodzenia aresztowała 45 zoferów.

Policja aresztowała 4 narodowych socjalistów, oskarżonych o podżeganie do symbolicznego strajku zoferów. 52 funkcjonariuszy, którzy brali udział w strajku, zwolniono z posad i ukarano administracyjnie.

Bezcenne akwaforty Goyi

pastwą czerwonej „obrony i ochrony” skarbów artystycznych

LIZBONA, (Pat). Celem uzyskania środków materialnych rząd czerwony w Hiszpanii nie cofa się przed niszczeniem cennych zabytków artystycznych, będących często bezcennymi pamiątkami po wielkich artystach hiszpańskich.

Królewska Akademia Sztuk Pięknych Św. Ferdynanda w Madrycie posiadała pewną ilość oryginalnych bliz na mie-

dział akwafort wykonanych przez Goyę. Celem zabezpieczenia tych nieocenionych dzieł sztuki mistrza zostały one pokryte woskiem i przechowywane z jak największą pieczołowistością. Pod żadnym pozorem nie wolno było używać do wykonywania dalszych odbitek oryginałów.

Utworzone przez rząd czerwony „Rada Obrony i Ochrony Skarbów Artystycznych” celem uzyskania środków pieniędzy użyła tych oryginałów klisz do wyłoczenia pewnej ilości akwafort Goyi i wypuściła je przeważnie na rynek francuski. Rada ta wydała jednocześnie prospekt, w którym podkreśla, że jest to ostatni nakład oryginalnych akwafort Goyi, gdyż w związku z łoczeniem oryginalne klisze zostały porysowane i nie będą się już nadawały do dalszego użytku.

Intronizacja
Bpa Gdańskiego

GDANSK, (Pat). Wczoraj odbyła się w katedrze Oliwskiej konsekracja i intronizacja nowomianowanego Biskupa Gdańskiego Spletta. W uroczystościach wzięli udział komisarz generalny Chodacki, wójt komisarz Burghard i senator Bock.

Prof. J. Sosnowski
nie żyje

WARSZAWA, (Pat). We środę o g. 13 zmarł w Warszawie profesor Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego Jan Sosnowski.

Gdynia i Gdańsk
na filmie

GDANSK (Pat). Zarządy portowe Gdańsk — Gdynia rozpoczęły w tych dniach nakręcanie reprezentacyjnego, dźwiękowego filmu portowego. Będzie to film propagandowy przed stawiający doskonale urządzenia techniczne obu portów.

Szkolnictwo włoskie bez Żydów

Pozostaną tylko zastąpieni dla faszystowskiej Italii

RZYM, (Pat). Na mocy ostatnich rozporządzeń nin. oświaty, Botlai, wszyscy kierownicy szkół i nauczyciele Żydzi będą musieli poczekać do października rb., ustąpić ze swych stanowisk.

Dla skontrolowania kierownicy i nauczyciele szkolni będą musieli uzyskać corocznie zatwierdzenie ze strony ministra, przy czym każdy kandydat będzie musiał przedstawić dokumenty, wykazu-

jące, że nie jest Żydem.

Jeżeli chodzi o wyjątki, na stanowiskach oświatowych będą mogli pozostać ci Żydzi, którzy posiadają specjalne za sługi narodowe, jak np. udział w wielkiej wojnie, udział w partii faszystowskiej przed marszem n^a Rzym(!), udział w kampanii etiopskiej, służba ochotnicza w Hiszpanii, rany odniesione podczas wojny lub rewolucji faszystowskiej etc, etc.

Radykali poprą prem. Daladier

Ożywienie w kuluarach Izby Deputowanych

PARYŻ, (Pat). Pomimo ferii parlamentarnych w kuluarach Izby Deputowanych panuje ożywienie jak w pełni sezonu parlamentarnego.

W przewidywaniu obrad klubów parlamentarnych, które zostały zwolane na czwartek bądź na piątek, dla zajęcia stanowiska wobec niedzielnej

mowy premiera Daladier wybitni przedstawiciele partii radykalnej prowadzą zakulisową akcję celem załagodzenia poruszenia.

Z oświadczeń wybitnych deputowanych radykalnych wynika, że stronictwo to zaaprobuje całkowicie stanowisko premiera w kwestii konie-

czności reformy 40-godzinnego tygodnia pracy, lecz będzie się musiało wytłumaczyć pozostałym ugrupowaniom Frontu Ludowego, że intencje premiera zostały źle zrozumiane, gdyż całkowicie godzą się one z duchem obowiązującego ustawodawstwa społecznego.

W kołach politycznych krąży pogłoski, że dekret, jaki w sprawie reformy 40-godzinnego tygodnia pracy będzie wydany, będzie dotyczył tylko tej gałęzi przemysłu, gdzie nie ma bezrobocia. Z odchylenia od zasady 40-godzinnego tygodnia pracy będą korzystali tylko zakłady przemysłowe, mające terminowe zamówienia zagraniczne.

„Bandeira Piratininga“ wśród straż indyjskich nad Amazonką

PORTO ALEGRE (Pat). Donoszą z San Paulo, że ekspedycja badaczy dziewięcioletniej Amazonki przezwaną „Bandeira Piratininga“ została napadnięta z nienacką w momencie przeprawy przez rzekę Rio das Motree przez Indian — „Chavantos“.

Badacze zmuszeni byli wycofać się do swoich obozów. Kilka osób spośród ekspedycji jest poważnie rannych. W ekspedycji tej bierze udział także pewien Polak z Parany.

Brazylijski obóz koncentracyjny

RIO DE JANEIRO, (Pat). Rząd postanowił stworzyć na wyspie Fernando Vorońa obóz koncentracyjny dla osób, uznanych za niebezpieczne dla porządku publicznego lub prowadzących agitację wyrotową. Obozowi zostanie nadana forma rolnej kolonii pracy.

Kronika telegraficzna

— Rząd argentyński postanowił wziąć udział w konferencji panamerykańskiej, która odbędzie się w Limje w grudniu r. b.
— Król duński odbył dłuższą rozmowę z pierwszym lordem admiralicji brytyjskiej Dull-Cooperem, bawącym obecnie w stolicy Danii.
— We środę w Foreign Office odbyła się narada premiera Chamberlaina z lordem Halifaxem i sir Johnem Simonem.

— Znajdujący się w Stambule na urlopie ambasador turecki w Warszawie, Feritak, został przyjęty w pałacu Dolmabahce przez prezydenta republiki Atatürka.

— W Jessach (Rumunia) wybuchła silna epidemia tyfusu. Ostatnio przewieziono do tamtejszego szpitala 48 chorych.

— Podczas robót polnych w gminie Dridu w powiecie Ilfow (Rumunia), z powodu wybuchu kotła lokomotywy spłonęły całkowicie zbiory zboża z 75 ha. Dwóch wieśniaków zostało zabitych na miejscu.

— W miejscowości Bragadiru w pobliżu Bukaresztu w szybkim tempie samochód najechał na wóz chłopski. Dwie kobiety zostały zabite pozostałe 3 osoby, odwieziono w stanie beznadziejnym do szpitala.

— Policja argentyńska wykryła i zlikwidowała międzynarodową bandę, która zajmowała się handlem narkotykami. Głównym produktem kontrabandy była kokaina pochodząca z Brazylii i Urugwaju.

— Wodnoślupowiec „Lieutenant de Vajseau de Pajis“ wystartował 24 bm. rano z Lizbony do Horla.

W Kłajpedzie odbyła się uroczystość zakończenia budowy nowego gmachu Dyrektora Kłajpedzkiego.

Do Kowna powróciła z Włoch większa grupa studentów żydowskich, obywateli litewskich. Studiowali oni od 2 lat na uniwersytetach włoskich, ostatnio zakomunikowano im na podstawie nowych ustaw rasowych, że nie mogą dalej studiować we Włoszech i winni opuścić kraj.

Gdyby tak od nas!...

Brazylia przyjmie 10 000 Żydów z Niemiec i dawnej Austrii

Czy będą z nich rolnicy? Prasa woła o ministerstwo imigracji. San Paulo potrzebuje 50000 robotników. Czy do s. Aleksandretty wyjedzie 100 000?

RIO DE JANEIRO, (Pat). Dobrze poinformowany „Diario Popular“ donosi, że rząd brazylijski, którego reprezentant brał udział w konferencji w Evian w sprawie uchodźców z Niemiec i Austrii, jest gotów współpracować w rozwiązaniu tej sprawy. Jednak jest zdania, że musi być prowadzona selekcja imigrantów tak pod względem etycznym, jak społecznym i fizycznym.

Brazylia może wpuścić 10 000 Żydów z Niemiec i Austrii w niewielkich grupach i pod warunkiem, że imigranci będą rozporządzać środkami, które im pozwolą zakupić posiadłości rolne i że poświęcą się wyłącznie uprawie roli. Liczba ta (10 tys.) jest ważna na dwa lata, po-

czym musi być zawarty z rządem Brazylii nowy układ.

Część prasy, powtarzając informacje „Diario Popular“ wyraża pewne niedowierzanie, czy 10 000 Żydów, emigrujących przymusowo i przymusowo przerzucających się z handlu na rolnictwo, dotrzyma zobowiązania i nie opuści osad rolnych.

Prasa najbardziej uprzemysłowionego stanu Brazylii mianowicie San Paulo wzywa rząd centralny do stworzenia ministerstwa imigracji w miejsce istniejącego departamentu, gdyż uważa, że zagadnienia zdobywania odpowiednich ilości rąk roboczych jest w tej chwili najważniejszą.

W ciągu pierwszych siedmiu miesięcy

Italia opanowuje Morze Śródziemne

Archipelag Dodekanesu włoską bazą strategiczną

STAMBUŁ, (Pat). Władze włoskie na 12 wyspach Dodekanesu rozwijają energiczną akcję, zdążającą do zacieśnienia stosunków gospodarczych pomiędzy macierzą a archipelagiem. Wynikiem tej akcji jest to, że w pierwszej połowie br. poważnie się zwiększyła wymiana pomiędzy wyspami a właściwymi Włochami.

Jednocześnie władze Dodekanesu prze-

prowadzają liczne prace melioracyjne celem kolonizacji wysp w szczególności Rodos włościanami włoskimi. Na ten cel wydano ostatnio 3 miliony liliów. Prócz tego odbywa się rozbudowa portów oraz budowa szos.

Tak kolonizacja jak i roboty publiczne na Dodekanesie posiadają przede wszystkim charakter strategiczny.

Parlament sandzaku Aleksandretty zostanie wybrany 30 b.m.

STAMBUŁ, (Pat). Jak donoszą z Antiochii, władze Szandzaku Aleksandretty czynią obecnie przygotowania do otwarcia parlamentu, do którego wybory będą miały miejsce w dniu 30 bm. Również są przygotowywane lokale dla głowy państwa,

jego kancelarii oraz dla biur rządowych.

Jak wiadomo Hataj, czyli sandzak Aleksandretty, zostanie po wyborach państwem autonomicznym.

758 km² — 10 miasteczek zdobyli powstańcy w ciągu 3 dni

SALAMANKA, (Pat). Komunikat oficjalny głównej kwatery wojsk gen. Franco stwierdza, iż na froncie rzeki Ebro trwa w dalszym ciągu gwałtowne bombardowanie pozycji nieprzyjacielskich. Pod osłoną tego ognia piechota wszczęła natarcie, łamiąc opór nieprzyjaciela i zajmując liczne jego pozycje. Straty nieprzyjaciela wynoszą 385 zabitych. Do niewoli wzięto 600 jeńców, zdobywając obfity materiał wojenny, m. in. 34 karabiny maszynowe.

Na odcinku Castellon nieprzyjaciel został odparty z wielkimi stratami.

Na odcinku południowym frontu Etramadury armia gen. Quipio de Llano odparła atak wojsk rządowych. Zdobyto 3 czolgi produkcji sowieckiej.

W ciągu ostatnich trzech dni pomimo szalonych upałów, utrudniających działania wojenne, zdobyto obszar 108 km kw, na którym znajduje się około 10 miasteczek. Straty nieprzyjaciela wyniosły przeszło 500 zabitych, do niewoli wzięto 550 jeńców. Eskadry powietrzne gen. Franco strąciły 11 nieprzyjacielskich samolotów myśliwskich oraz 3 wielkie bombowce.

620 członków LMK z Nowogródzkiego złożyło wieniec na stopniach Belwederu

WARSZAWA, (Pat). We środę rano przybyła do Warszawy wycieczka członków Ligi Morskiej i Kol. z woj. nowogródzkiego w liczbie 620 osób.

Wycieczka, która opiekuje się na terenie stolicy zarząd główny złożyła w godzinach przedpołudniowych wieniec na

stopniach pałacu Belwederskiego oraz delegacja wycieczki wpisała się do książki audjencjonalnej w G. I. S. Z.

W godzinach popołudniowych uczestnicy wycieczki zwiedzili Warszawę, wieczorem zaś wyjechali do Gdyni.

Woda w górach opada!

87 cm, do stanu alarm. pod Krakowem

KRAKÓW, (Pat). Do Krakowa nadchodzą dalsze meldunki o sytuacji, która wytworzyła się w związku ze znacznym przyborze wód, spowodowanym obfitymi opadami atmosferycznymi.

Na rzece Sole w Żywcu poziom wód opadł i w porównaniu z dniem 23 bm. wykazuje spadek o 50 cm, wynosząc w chwili obecnej 3 42 m ponad stan normalny. Deszcz nie pada, pogoda jest jednak niepewna.

Sten wody na Sole w Porębcie poniżej zapory o godz. 8 24 bm. wynosił

1,65 m ponad normalny. Zbiornik został całkowicie wypełniony. W razie dalszego przyboru wody nadwyżka będzie odprowadzona aż do wysokości 3 m ponad stan normalny poniżej zapory.

Na ogół zaznaczyła się lekka poprawa w spadku poziomu wód, jednak drobny deszcz pada dalej.

Na terenie powiatu krakowskiego poziom wody na Wiśle stale się podnosi, przy czym w Krakowie zanotowano ponad stan normalny 3,13 m. Do stanu alarmowego brakuje jeszcze 87 cm.

Ze świata sportu

PARA POLSKA — PARĄ AMERYKAŃSKĄ 6:1, 6:2.

W Bostonie (U. S. A.) w drugiej rundzie mistrzostw tenisowych Ameryki w grach podwójnych para polsko-francuska Jędrzejowska — Mathieu pokonała parę amerykańską Dean — Madden 6:1, 6:2.

W grach podwójnych panów wielką

sensacją była klęska reprezentacyjnej pary jugosłowiańskiej Puncce — Kukuljevic z młodzieńką parą amerykańską Guersey — Bobbitt 2:6, 8:10, 6:8.

Drugą sensacją była porażka pary amerykańskiej Hunt — Wood z parą australijską Hopman — Schwarz 6:3, 2:6, 5:7, 7:5, 4:6.

NIEMCY WYCOFAŁY SIĘ Z MISTRZOSTW TENISOWYCH AMERYKI

Niemcy wycofali się z mistrzostw tenisowych Ameryki. Powodem tej decyzji była — jak twierdzą dzienniki amerykańskie — odmowa Budge'a przyjazdu do Berlina, mimo zawarcia z nim umowy. Drugim powodem miał być znany list tenisistów amerykańskich, występujących w obronie uwięzionego von Cramma.

POLAK PIERWSZY NA WYŚCIGU KOLARSKIM WE FRANCJI.

W Grenay, w Północnej Francji, odbył się bieg kolarski na dystansie 75 km. W tym wyścigu startowali liczni polscy kolarze emigracyjni. Pierwsze miejsce zajął emigrant polski Wittek, znany z szeregu poważnych sukcesów w wyścigach międzynarodowych.

PLYWACKI REKORD ŚWIATOWY.

Belgijska pływaczka Fernande Caroen startowała wczoraj wieczorem na zawodach w Ostendzie. Ustaliła ona na 100 jardów stylem dowolnym nowy rekord światowy w czasie 13:03,2 sek. Dotychczasowy rekord światowy należał do Amerykanki Heler Madison i wynosił 13:23,6 sek.

Reg. Horthy w stolicy Rzeszy

HAMBURG.

HAMBURG, (Pat). W godzinach rannych przybył do portu w Hamburgu statek „Patria“, wiozący na pokładzie regenta Horthy'ego z małżonką oraz awizo „Grille“, na którego pokładzie znajdował się kanclerz Hitler. W porcie zgromadziły się olbrzymie tłumy publiczności.

Po zwiedzeniu portu i przyjęciu na ratuszu regent Horthy wyjechał specjalnym pociągiem do Berlina. Wkrótce potem do Berlina wyruszył specjalny pociąg kanclerza Hitlera.

BERLIN.

BERLIN, (Pat). O godz. 18.35 przy-

były jednocześnie na wspaniale udekorowany dworzec pociągi specjalne, wiozące regenta Horthy'ego i kanclerza Hitlera. Dostojnych gości węgierskich powitał feldmarszałek Göring, Ribbentrop wraz z członkami gabinetu, generalicja i dygnitarze partyjni.

„Berliner Tageblatt“ wydał z okazji przybycia Horthy'ego specjalny numer poświęcony Węgrom. Numer ten zawiera m. in. oświadczenie min. Kany, że obecne rozmowy przysłużą się sprawie pokoju, nad którą Węgry gotowe są zawsze pracować wspólnie z Rzeszą Niemiecką i Włochami.

Obrót handlowy z Niemcami zwiększy się od 1 września

WARSZAWA, (Pat). W Zakopanem w okresie od 17 do 22 sierpnia r. b. obradowała normalna sesja Kwartalna Polskiej Komisji Obrótów Towarowych z Niemcami i jej odpowiednikiem Niemiec.

Sesja miała na celu przeprowadzenie odpowiednich postanowień dla wprowadzenia w życie nowej umowy gospodarczej, zawartej między Polską a Niemcami w dniu 1 lipca 1938 r.

Umowa ta ma wejść w życie 1 września 1938 r. Posiada ona szczególne znaczenie ze względu na to, iż przewiduje podwyższenie obustronnych obrotów handlowych.

W ciągu najbliższych 3 miesięcy będzie możliwe osiągnięcie w pełni przewidywanej wysokości wzajemnej wymiany towarów.

Kronika litewska

NOWA USTAWA O KONTROLI PAŃSTWOWEJ. ROZBUDOWA POŁĄCZ. WYCIECZKI Z POLSKI. BĘDZIE WIĘCEJ ŻYDÓW NA UNIWERSYTECIE.

KOWNO, (Pat). Przygotowuje się tu nową ustawę o kontroli państwowej. Chodzi o dostosowanie kontroli do nowej konstytucji, która przewiduje rozszerzenie uprawnień kontroli państwowej. W tym celu ma powstać nowa rada przy kontroli. Przeciwno postawieniom rady można zełożyć protest w najwyższym trybunale litewskim. Decyzje najwyższego trybunału będą ostateczne.

Samorząd uzdrowiska Połoga opracował 10-letni plan rozbudowy, który m. in. przewiduje budowę hoteli, zaprowadzenie wodociągów i kanalizacji oraz budowę basenu pływackiego. Koszty wykonania planu wyniosą około 5 milionów litów.

Polski Klub Automobilowy otrzymał około 100 tryptyków na wjazd samochodów do Litwy. Spodziewają się w tych dniach wycieczki około 20 samochodów z Polski, która ma przybyć z Gdyni przez Królewiec do Kłajpedy.

Fronke Hawks słynny lotnik amerykański zginął w katastrofie

AURORA, (Stan N. York) (Pat). Słynny lotnik amerykański komandor Fronke Hawks zginął 23 bm. w katastrofie lotniczej.

Hawks zamierzał wypróbować nowy typ małego samolotu. Wkrótce po starcie samolot zawadził skrzydłem o druty telegraficzne spadł na ziemię i spłonął. Hawks doznał tak poważnych uszkodzeń, iż po kilku godzinach zmarł w szpitalu.

Lotnik towarzyszący Hawks'owi walczący ze śmiercią.

Kołowrót niewyczerpanej studni

Wszyscy pamiętamy te lamenty, jakie podnosiła prasa wszystkich od cieni z powodu budowy kolejki lino wej z Krynicy na Kasprowy.

Potem, gdy budowano kolejkę górską w Krynicy na górę parkową było jakoś ciszej, ale w każdym razie u wielu Polaków niewątpliwie pozostało jeszcze przykre wrażenie rozrzutności, marnotrawstwa grozą publiczności. Sami pod tym względem nie jesteśmy bez grzechu.

To też nie lada niespodzianką była ostatnia wycieczka prasowa zorganizowana przez Ligę Popierania Turystyki do Krynicy i Zakopanego.

Wszyscy uczestnicy przekonali się naocznie, że pozostawienie, takich za kątków kraju bez urządzeń technicznych ułatwiających pełne ich wykorzystanie pod względem sportowym i turystycznym to dopiero byłyby pożałowania godne lekkomyślności i marnotrawstwo.

Praktyka wykazuje bowiem, że żadna z inwestycji kolejowych nie rentuje się w takim stopniu, jak właśnie te dwie kolejki, zdawałoby się o charakterze luksusowym i rozrywkowym.

W sezonie miejsc, absolutnie nie wystarczy dla wszystkich turystów i zarciarzy, którzy chcą się wywinąć na szczyty. Nie można obniżyć taksy za przejazdy nie dlatego, że to by się nie opłacało, ale dla tego, że wówczas małe wagoniki i ich obsługa nie dałyby sobie rady z napływającą ręką pasażerów.

Powiedzieć, że obie kolejki w Zakopanem i Krynicy zdały egzamin to mało. One dopiero otworzyły oczy na olbrzymie możliwości rozwoju turystyki i sportów zimowych u nas, o ile zostaną wykonane odpowiednie udogodnienia. Dlatego też jeszcze w tym roku przed olimpiadą sportów zimowych (światowa) w Zakopanym mają być wykończone kolejki na Gu balówkę i wyciąg saniowy dla narciarzy na Kasprowy.

Oprócz tych udogodnień ściśle turystycznych w pracach w Zakopanem nad całym szeregiem innych inwestycji. Przebudowa i przeniesienie dworca kolejowego, zakładanie nowych ulic i kanalizacji i wiele innych rzeczy.

Owe zwykle inwestycje są to rzeczy łatwe do wyobrażenia sobie i o

nich nie należy więc tak szeroko pisać.

Wyjaśnić należy natomiast tym, którzy tego nie widzieli, co to są te kolejki górskie i wyciągi. Niezależnie od tego czy komunikacja w górę i w dół odbywa się na saniach, po szynach, czy po linie wiszącej w powie trzu istnieje jedna cecha wspólna wszystkich tych środków lokomocji. Są one wyciągane liną w górę tak jak woda ze studni. Zamiast wiader—wagoniki, albo sanie, zamiast wody—ludzie. Gdy jeden wagon idzie na dół, drugi najcięższej pu sty opuszcza się na dół. Gdy jeden w puszcza swą zawartość na wysokości dwóch tysięcy metrów nad poziom morza na nagie turnie lub śnieg, drugi czerpie nową porcję pasażerów o tysiąc metrów niżej.

Oczywiście nie człowiek własnym ramieniem obraca taki kołowrót studzienny, a elektryczność. Jak dobrze urządzone i w dobrym miejscu wykopana studnia, nigdy nie narzeka na brak wody, tak i

dotąd uruchomione w Polsce kolejki w Krynicy i Zakopanem nie narzeka ją na brak pasażerów.

Czemu tak jest? Skąd się biorą ci amatorowie jazdy? Nie przeprowadźmy chyba żaden z obecnych na wycieczce dziennikarzy, żadnej ankiety wśród podróżnych. Wystarczyło, że sam raz pojechał. Jazda wystarczy za odpowiedź. Pytać się mogą tylko ci co nie jeździli. A dla tych jest tylko jedna rada na nieufność. Proszę spróbować.

Samego „próbowania“ wystarczy, aby ruch „kołowrota cudownej studni zamieniającej mieszkańców płaszczyzn w taterników i górali był nieustanny.

Wagonik „czerpie“ naraz najwyżej 30 osób, a przeciętne przez Zakopane w sezonie przewija się do 60 tys. turystów, a w jednej Polsce jest 30 milionów ludzi. Oczywiście nie wszyscy pojadą. Ale co tu bawić się cyfry, kiedy wystarczy tego cośmy powiedzieli, abyśmy musieli przyznać że nie ci, którzy przedwcześnie krakali ale min. Bobkowski i inicjatorzy kolejki mieli rację.

Chwała Bogu, że nie tylko mieli rację, ale i energię potrzebną dla jej udowodnienia.

Prasa zwiedza Krynicy i Zakopane

Liga Popierania Turystyki urządziła w dniach 21 i 22 bm. bardzo celową i udaną imprezę w postaci zorganizowania zbiorowej wycieczki przedstawicieli prasy wszystkich pism codziennych Polski i wielu zagranicznych do najsłynniejszych ośrodków sportowo-turystycznych w Polsce Krynicy i Zakopanego.

W Krynicy odbyło się poświęcenie otwartej w grudniu ub. r. kolejki górskiej na Górę Parkową. A w Zakopanem wzięła konferencja prasowa na temat sportowo-turystyczne. Szeroko były omawiane przygotowania, jakie są czynione w Zakopanem do wielkich Międzynarodowych Zawodów Narciarskich, jakie się tam odbędą w lipcu 1939 r. Oczywiście wszystkie te prace oraz wszystko to co można było w krótkim czasie dwóch dni obejrzeć organizatorzy zademonstrowali światu dziennikarskiemu. Min. Bobkowski, który wziął udział w wycieczce osobiście udzielał wyjaśnień i osobiście przewodniczył na konferencji prasowej w Zakopanem.

Wycieczkę można nazwać pod każdym względem udaną i to nie tylko z punktu widzenia tych, którzy w niej wzięli udział i odnieśli bardzo miłe wrażenia, ale i z punktu widzenia organizatorów, bo rozwinęły się najskuteczniej te wszystkie zarzuty, jakie były czynione pod adresem inwestycji turystycznych przez osoby, które nigdy tych rzeczy z bliska nie oglądały i nie umiały ocenić ich celowości. Charakterystyczną cechą turystyki w polskich centrach turystycznych tego typu, co Zakopane, jest masowość. Te sześćdziesiąt tysięcy turystów, jakie już teraz co roku bywa w Zakopanem w znacznej mierze przyjeżdża dzięki kolejce linowej. Masowość polskiej turystyki zapewnia rentowność wszelkim celowym udogodnieniom dla turystów. Ponadto udogodnienia te, jako duży magnes dla turystów zarówno polskich, jak i zagranicznych nawet posiadają bardzo duże walory z punktu widzenia polityki dewizowej.

Te rzeczy zostały w czasie wycieczki

Za najbliższą granicą

NOWY ROZKŁAD POCIĄGÓW MIĘDZY POLSKĄ A LITWĄ.

„XX Amzjus“ donosi: Po otwarciu komunikacji kolejowej pomiędzy Litwą i Polską ułożono prowizoryczny rozkład pociągów, oparty na przewidywaniach co do przyszłego ruchu osobowego. Praktyka wykazała, iż przewidywania te zawiodły, gdyż z komunikacji bezpośredniej pomiędzy obu krajami korzystało mało osób i przynosiła ona straty kolejom obu państw. Rozpoczęta w tych dniach w Kownie litewsko-polska konferencja kolejowa opracowała właśnie nowy rozkład pociągów na podstawie dotychczasowych doświadczeń. Przypuszczalnie będzie się on znacznie różnił od obowiązującego obecnie. Zmiany jednak zostaną wprowadzone dopiero po jakimś czasie, gdyż wypadnie uzgodnić nowy rozkład z rozkładami innych pociągów międzynarodowych.

PROTEST BURMISTRZA KOWNA.

Burmistrz m. Kowna Merkis, jako prezes związku miast litewskich, przyłączył się do zaimprowizowanego przez burmistrza Kantonu protestu przeciwko bombardowaniu nieufortyfikowanych miast.

IMPORT SAMOCHODÓW.

Obniżenie cła wwozowego na samochody wpłynęło na znaczne zwiększenie importu ich do Litwy. W przeciągu pierwszych siedmiu miesięcy 1936 r. wwieziono mianowicie 245 t. za 900.000 litów, 1937 r. — 802 t. za 3.200.000 litów, w roku bież. zaś 1.110 t. za 4.500.000 litów. Najwięcej samochodów dostarcza Litwie Rzesza, potem Stany Zjednoczone, ZSSR, Szwecja, Anglia i inne. Po założeniu w Helsinkach fabryki Forda Finlandia zajęła przypuszczalnie poczesne miejsce wśród eksporterów samochodów do Litwy.

KANTOR WYMIANY WALUT W JEWIU

Z dniem 20 sierpnia na stacji w Jewiu został otwarty kantor wymiany walut zagranicznych na lity. M. in. wymieniane są również „złote“.

prasowej niejako unormowane i to jest jej wielką zasługą.

Niezależnie od tematów turystycznych kpt. Burzyński, przebywający koło Zakopanego w Dolinie Chochołowskiej informował prasę o przygotowaniach do lotu stratosferycznego i jego celach. Temat ten zgodnie z informacjami uzyskanymi od p. kpt. Burzyńskiego poruszyliśmy już we wcześniejszym numerze.

CEMENTARZYSKO Z III W.

W miejscowości podkowieńskiej Wersjwach przy wykopywaniu żwiru natrafiono na cmentarzysko z III—IV w., którym opiekował się wydział archeologiczny Muzeum Witolda Wielkiego.

TEGOROCZNE ZBIORY.

Tegoroczny urodzaj jest oceniany w Litwie wyżej, niż w r. ub., a mianowicie (w nawiasach ocena zeszłoroczna): pszenica jara 3,4 (3,3), jęczmień 3,6 (3,3), owies 3,7 (3,5), groch 3,7 (3,1), wyka 3,6 (3,2). Osziminy przyniosły przeciętnie z ha: żyto 12—13 (ok. 12) q, pszenica 13—14 (10—11) q. Gorzej się zapowiada zbiór ziemniaków — 3,8 (4,0) i łna 3,4 (3,6), natomiast buraki cukrowe i pastewne oraz kapusta dadzą przypuszczalnie ten sam plon, co w r. ub.

W związku z przystąpieniem do realizacji zbiorów tegorocznych rada ministrów ustaliła już ceny zbóż, jakie ma płacić subsydiowana przez skarbnicę państwa spółdzielnia rolniczo-handlowa „Lietuvis“. Ceny te obowiązują już od 22 sierpnia i wynoszą: pszenica 10,25—11,25 l., żyto 8—9 litów, owies 6,50—7,50 litów za 50 kg.

„Lietuvis“ zamierza w tym roku eksportować 120.000 t. zboża, w tej liczbie ok. 30.000 pszenicy, ok. 60.000 ton żyta, ok. 15.000 ton owsa i tyleż jęczmienia. Różnica pomiędzy cenami, płaconymi producentom i otrzymywanymi na rynkach zagranicznych, zostanie pokryta przez skarbnicę państwa. Dopłata ta wyniesie ok. 9 mil. litów.

Drugą znaczną zapomogą dla rolnictwa ze strony rządu jest przejęcie przez skarbnicę państwa kosztów transportu kolejowego nawozów sztucznych od stacji granicznych do punktów sprzedaży. Obniży to i ujednostajni w całym kraju ceny nawozów sztucznych. Skarbnicę państwa przeznaczają na ten cel ok. 1,5 mil. litów.

KASOWANIE NABOŻEŃSTWA POLSKICH.

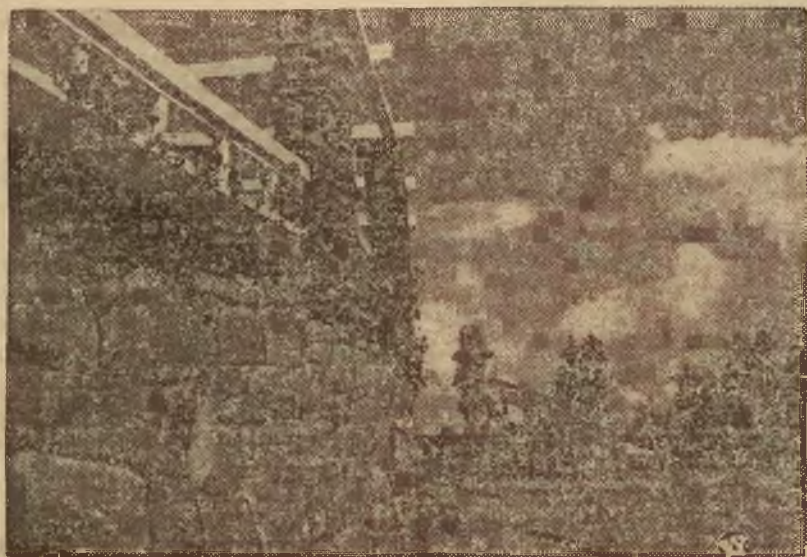
Jak donosi kowieńska „Chata Rodzinna“, proboszcz parafii antoszewskiej w pow. birżańskim kasował odprawiane w należącej do tej parafii kaplicy w okolicy szlacheckiej Ogińce nabożeństwa polskie, zastępując je litewskimi.

Kasowano również odprawiane dotąd co czwarę święto nabożeństwa polskie w kościele parafialnym w Lubowie, pow. mariampolskiego, na pograniczu polskim.

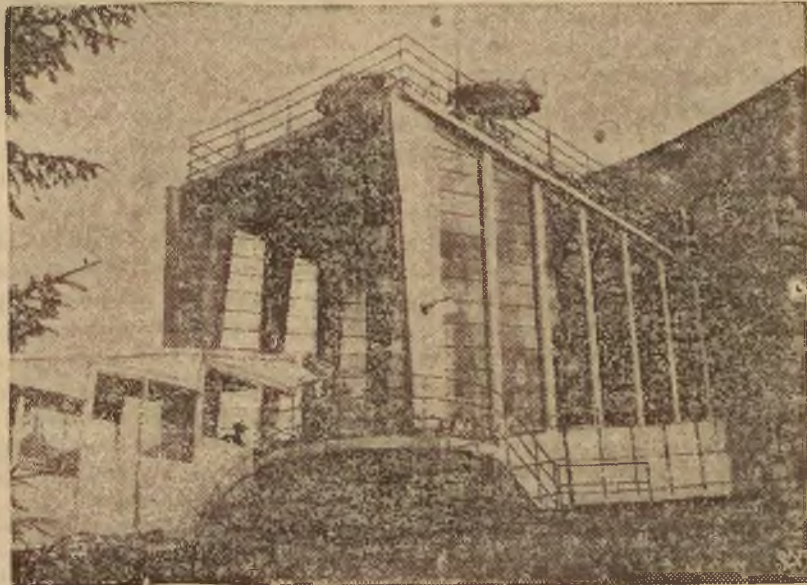
Wykopaliska w Poznaniu

W pracach wykopaliskowych, prowadzonych na Ostrowie Tumskim przed katedrą w Poznaniu natrafiono oprócz wału kamiennego, drewnianej konstrukcji, pochodzącego z przełomu X i XI w., na pozostałości jeszcze starszego wału obronnego, który na znacznej szerokości zbudowany był z warstw lupanych dyl drewnianych, przedzielonych warstwą piasku. Wał ten zachował się do wysokości ok. 1,20 m.

Na dalszych odcinkach prac natrafiono na głębokości 1,30 do 1,60 m. na pozostałości osad z XII i XI w. Z ciekawszych wykopalisk należy wymienić pierścione brązowe, z tegoż metalu wykonane kabłączek skronio wy oraz sprowadzone z Wołynia ciężarki do wrzeciona z różowawego łupku.

Fragment tarasu na górze Parkowej w Krynicy wraz z widokiem na wieżę startową toru saneczkowego (jedynego tego rodzaju urządzenie w Europie).

Stacja górna kolej górskiej w Krynicy.

Woda stała się ich żywiołem

Pod kloszem z błękitnego kryształu faluje woda polerowana falą w ciężkie, szafirowo-szare fałdy, garby skłbly przewracające się powoli od dalekich granatowych głębin ku prawym piaskom brzegu, przerosłym strugami zielonej, ostrej trawy, lilijowych ziół i żółtych chwastów. Olbrzymia przestrzeń Narocza, krąglego jeziora rozlanego w kropkę błękitu, lśni srebrem i niebieskością, które tak się zlewają z nieskończonością nieba, że istotom ludzkim może się zdawać, że zamknięto je w czarodziejskim kręgu niemającym góry i dołu, w przestrzeni niebieskiej napełnionej słońcem i wodą po brzegi.

Białe żagle flotylli suną powoli jak skrzydła zmęczonych lub tylko rozmarzonych ptaków. U masztów wiszą smukłe brązowe ciała, w kolorowych trykotach białe postacie ciasno napełniają łodzie. Gromada śnieżystych Argonantów ślizga się po metalicznych falach, niewidzialnej ale pewnie równie błękitny jak wszystko wiatr, popycha lekko smukłe statki.

Zrzadka darta na ukos, cały ten

błękit śnieżysta mewa, prując ospałość fal czarnym dziobem, którym uderzała w wodę i srebrzystą w niej rybe, kwiląc tryumfalnie lub ze złością, niezależnie od trafnego lub nieudanego zaleśnu.

Upał praży młode ciała hartując je na ciemny brąz lub złotą amburę. Pomarańczowe, szafirowe, czarne, zielono-białe trykoty, opinają zgrabne i pokraczne kształty. Wszystkie unurzane w niebieskiej topieli, żyte z nią, oswojone, swobodne wśród płynnej, chłodzącej przestrzeni, którą bez wyjątku chcieli by płynąć bez końca bez kresu, zapominając o lądzie świadomi tylko ruchów rybek, pletw rąk i nóg, co te ich niosły w dal, w dal, w błękit, w sam środek słońca!

Lena płynęła najdalej i osobno Lena? Niel Vöslinda, szukająca wciąż złota Renu, chimery chimeryczna i sama sobie płynnymi wyrzutami smukłych ramion i długich nóg zaganiała wodę od niechcenia leniwie, jak z łaski; potem kładzie się wznak dając się ponosić falom i śmiejąc się do słońca skośnymi oczami koloru

jeziora pokazują ostre ząbki, w pąsowych ustach, gęste zwarte loki, barwy pływów piasków, fruują na wiełtrze schnąc jak len na polach w podmuchach upału. Długo nim wejdzie w wodę dając się przeniąkać słońcu robiąc się cała bursztynowa od jego promieni.

Irtra, bierze wodę odrazu w posiadanie — krótką, muskularną zwięzłą jak kłębek stalowych nici, wycyzniona w jeziorze najmiększe figle i skoki. Co raz to słychać plusk z łodzi i w głębi śmigła pomarańczowa torpeda o ciemnych puklach, tak długo, aż zaczynamy wrzeszczeć Irtra! Irtra! Ale ona nie słyszy pod wodą, sunie jak strzala, aż nie mógł jej nadążyć oswojony „Zuini“—gąsior, który stał się jej towarzyszył płynąc, nurkując i gęgotając czule, gdy zaglądał jej w oczy pomarańczowym dziobem. „Prawie Leda i prawie łabędź“ mówiliśmy.

Lita gubiła pąsowe wstążki z kruczych warkoczek, które rozpuszczała potem jak płaszcz. Wagę okazywała komarzę i jak komar wodny ruszała cienkimi czterema łapkami, ważka w zielonym trykocie, Bóg wie? dziewczynka czy owad wodny? Po wodzie nad wodą i w wodzie swobodny i śmiały po kilkunastu lekcjach.

Maja dokonała owego lata większej jeszcze sztuki. Zdała maturę „na

czwórki — piątka moja ciociu“ i odrzuciwszy pas korkowy kupiony przez przezornego ojca, puściła się na głębinę, z sumiennością jaka ją cechuje odrabiając wskazane ruchy — „skoordynować ręce i nogi“, skoordynowała. Ze skupioną, poważną miną pracowała dokładnie, akuracie i śmiało, mocna, pulchna kobietka, która już wie co i jak trzeba robić, żeby było porządnie i tak jak należy. Po tem siada na słupku, wybucha śmiechem i tryumfalnymi wrzaskami, wzywając patrzących na świadków swych tryumfów.

Dziuba nieustannie pomawiana przez brata o tustość, unosiła tęgawą postać nad wodą w systematycznym, dokładnym ruchu, nie bawiąc się w żadne hazardy, z uwagą pilnie zwróconą na wodorosty, kamienie, śmiecie. Naturalnie, ona to natrafiła na raka, który wystraszony z nory wrzaskami jakich nigdy w życiu nie słyszał wędrował powolnie wtył po piaszczystym dnie i o mało nie został rozdeptany czterema nogami. Za to chwyciło go 14 rąk i o mało nie rozszarpało, aż puściło i po emocjach znów poszedł do siebie po złotawym piasku.

Kolega humanista Antek, nie umiał pływać spokojnie, wskakiwał wspaniałym salto mortale wtył i ko-

ziolkując; plynął pod wodą, wynurzał się plując i kichając, rozbił wodę. Tryskały fontanny, gejzery, przewracał się z boku na bok, na płask, kucał, siadał, aż zjający szedł smażyć się na brzeg.

Jędrak „pierwszy“ przewyższał go ruchliwością w wodzie; wrzasku narobił zawsze tyle, że okoliczni mieszkańcy mogli myśleć, że się conajmniej topi całe towarzystwo. Skrzykiwał obecnym za każdym skokiem że niech patrzają że już, już... i minutę stał dobierając pozycję, aż wpadał na płask i darta się że go woda w brzuch uderzyła. Za chwilę skakał znów, przewracał się w wodzie, proponował fańce, rekordy i wystawiając swój cienki, dociwipny nos nad wodę, oklejony smugami ciemnych włosów, gubił trykot, tłuścił się o każdą rzecz, zawsze pełen nowych guzów i pomysłów, gramoląc się na łódkę ku przerażeniu starszych, nastawiając żagiel (prześcieradło wydarte z komody ciotki), inicjator nocnych obozów, pływania przy księżycu duch niepokoju, ruchu i hałasu.

Jędrak junior wchodził do wody spokojnie, plynął daleko milczkiem klasyczną żabką i o niczym innym słyszeć nie chciał. Najwyżej wysiścił z Leną. Jak dwie motorówki, równo, dokładnie, nonszalancko, a pewnie.

Czechosłowacja — kraj mniejszości narodowych

Polacy skupieni na Śląsku Zaolzańskim

Czechosłowacja stanowi jedno z tych państw współczesnej Europy, gdzie element narodowościowy jest wybitnie zróżnicowany i gdzie liczba obywateli, należących do mniejszości narodowych, stanowi pokaźny odsetek, mianowicie 33,8 proc. co według spisu ludności z r. 1930 stanowi 4.978.000 na ogólną liczbę 14.729.536 mieszkańców kraju.

Ta swoista struktura narodowościowa Republiki Czechosłowackiej tłumaczy się w głównej mierze tym, że kraj ten, położony prawie w samym centrum Europy, podlegał przez szereg wieków krzyżowaniu się ras, kultur i narodowości. Tutaj ścierały się prądy idące z Zachodu i wpływami wschodnimi, tutaj stykała się kultura słowiańska z bizantyjską, italską i germańską. Dlatego też struktura narodowościowa i kulturalna współczesnej Czechosłowacji znajduje wieme odbicie w zagadnieniu mniejszościowym, które w obecnej chwili jest jednym z najbardziej aktualnych zagadnień politycznych Europy.

Mniejszość niemiecka w Czechosłowacji liczy według ostatniego spisu ludności 3.231.000 ludzi. Ta wielka masa Niemców w Czechosłowacji jest zgromadzona w sześciu dzielnicach, położonych na obwodzie granic Czechosłowacji, sta nowiących barierę pomiędzy Rzeszą z jednej, a Czechami, Morawami i Śląskiem z drugiej strony.

Jeśli chodzi o mniejszość węgierską w Czechosłowacji, to liczy ona przeszło 690.000 osób, rozrzuconych w rejonach wschodniej Słowacji i w południowo-wschodniej części Rusi Podkarpackiej, w trzech regionach, poprzeczanych łańcuchami słowackimi. Podział ten wynika z warunków geograficznych kraju, jak również i z tego, że rządowi czechosłowackiemu zależało na osłabieniu wpływów madziaryzujących, których największe nasilenie w Słowacji przypada na ubogie stulecie.

Mniejszość ruska zajmuje trzecie miejsce w tabeli ogólnej i wyraża się cyfrą 549.000 ludzi, zamieszkujących rejon Rusi Podkarpackiej, ściśle związany z Czechosłowacją, zgodnie z dezyderatem mniejszości rusińskiej, wyrażonym w czasie tworzenia się Republiki.

Mniejszość polska w Czechosłowacji, stanowiąca około 150.000 ludzi skupiona jest w większej części na Śląsku Zaolzańskim, przyznany Czechosłowacji w roku 1920. Wreszcie mniejszość żydowska, stanowiąca około 186.000 osób, z których prawie połowa mieszka na Rusi Podkarpackiej. Na najbardziej na wschód wysuniętym punkcie na granicy rumuńskiej znajduje się kilka wsi rumuńskich, a na południowych Morawach istnieją nieliczne wioski kroackie.

Kwesia mniejszościowa znajduje swe odbicie w szkolnictwie czechosłowackim: Według statystyk czeskich na 446.815 dzieci niemieckich — 423.203 chodzi do szkół z językiem wykładowym niemieckim. W szkołach węgierskich jest 97.933 uczniów na ogólną liczbę 124.529 dzieci węgierskich w wieku szkolnym. Do szkół rusińskich uczęszcza 96.545 (na 114.722 dzieci). Jeśli chodzi o polskie dzieci w polskich szkołach na Śląsku Zaolzańskim, to cyfra ta wynosi 12.300 na ogólną sumę 14.734. Najlepiej jest postawione w Czechosłowacji szkolnictwo niemieckie, które posiada nawet uczelnie wyższe, a więc uniwersytet, dwie politechniki, konserwatorium i szkołę sztuk pięknych.

Z obozów Legii Akademickiej w Lidzbarku

Fragment z życia obozowego na obozach wyszkoleniowych Legii Akademickiej w Lidzbarku.

Sześć nowych pięknych statków przybywa naszej młodej flocie handlowej

W dn. 25 i 26 bm. odbędzie się w Anglii, na stoczni Swan, Hunter i Wigham Richardson Ltd. w New Castle on Tyne wodowanie dwóch nowych jednostek polskiej floty handlowej, a mianowicie m/s „Sobieski”, który wejdzie w skład floty Towarzystwa Gdynia — Ameryka Linie Żeglugowe oraz s/s „Lida”, który powiększy flotę Polsko-Brytyjskiego Towarzystwa Okrętowego.

Statki te stanowią dalszą realizację programu rozbudowy floty handlowej, opracowanego przez Departament Morski Ministerstwa Przemysłu i Handlu w ramach t. zw. opancerzonego budżetu morskiego.

Przy tej sposobności należy wspomnieć, iż w wykonaniu tegoż programu w budowie są jeszcze następujące jednostki, które powiększą flotę handlową: m/s „Chrobry” — budowany przez stocznię Nakksov w Danii, m/s „Łódź” i m/s „Bielsko” budowane przez stocznię gdańską oraz pierwszy handlowy statek morski budowany przez Stocznię Polską w Gdyni, którego stępka będzie położona 28 bm.

Jak więc widzimy, program rozbudowy polskiej floty handlowej, opracowany przez Departament Morski Ministerstwa Przemysłu i Handlu, jest realizowany konsekwentnie i bardzo energicznie. Z chwilą wykończenia będących w budowie jednostek, tonaż polskiej floty handlowej powiększy się o ok. 35.000 t. r. brutto, co stanowi zwiększenie obecnego tonażu polskiej floty handlowej o ok. 35 proc.

Statki m/s „Sobieski” i m/s „Chrobry” będą obsługiwały Amerykę Południową i zastąpią obecnie kursujące na tym szlaku s/s „Pułaski” i s/s „Kościuszko”. Statki te będą stanowiły w zakresie przewozu emigrantów, a także w zakresie urządzeń pasażerskich i towarów ostatnie słowo techniki.

Statki m/s „Łódź” i m/s „Bielsko” będą obsługiwały w ruchu lowarowym porty polskiego obszaru celnego Gdynia — Gdańsk oraz porty Ameryki Północnej i Zatoki Meksykańskiej. Będą one specjalnie przystosowane do przewozu bawełny oraz innych towarów, stanowiących gros ładunków na tym szlaku. Statki te zastąpią obce charterowane obecnie przez

przez Towarzystwo Gdynia — Ameryka Linie Żeglugowe.

Statek „Lida” jest specjalnie przystosowany do eksportu polskiego drzewa i będzie obsługiwał porty zachodnio-europejskie.

Co się tyczy statku, którego budowa została powierzona w myśl wytycznych Ministerstwa Przemysłu i Handlu Stoczni Gdynińskiej, by Stocznia ta mogła niezawodnie po przeprowadzeniu jej sanacji przy wybitnym poparciu Ministerstwa Przemysłu i Handlu oraz miasta Gdyni, rozpo-

cząć pracę pionierską nad zapoczątkowaniem budownictwa okrętowego w Polsce — to będzie on służył jako statek Towarzystwa „Żegluga Polska” dla przewozu towarów w rejonie Morza Bałtyckiego.

Uruchomienie w tak szybkim czasie Stoczni Gdynińskiej stało się możliwe dzięki zapewnieniu jej zatrudnienia związanego z konsekwentną realizacją planu rozbudowy polskiej floty handlowej i odpowiedniej polityce Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

Nawet dzieci w Sowietach cierpią głód i żyją w biedzie

RYGA. (Pał). Donoszą z Helsińków, iż Znamy pisarz duński Link opisuje na łamach „Uusi Suomi” swoje wrażenia z podróży po Sowietach, którą odbył celem naczonego przekonania się o doli przeciętnego człowieka.

Link twierdzi, że warunki bytu przeciętnego obywatela w Sowietach są nadal fatalne, nawet dla dzieci, chociaż rząd sowiecki specjalnie rzekomo troszczy się ich losem. Co prawda stworzono dla dzieci po miastach i miasteczkach liczne parki, dziecińce itp. urządzenia, dzieci jednak nie mają w tych zakładach opieki, są w brudzie i ciemnej głod.

Najmniejsi ludzie

Przed kongresem liliputów w Budapeszcie

W przyszłym miesiącu w Budapeszcie ma się odbyć jeden z najoryginalniejszych kongresów: kongres liliputów. Z tej racji warto poświęcić kilka słów tym najniższym ludziom, których dość często spotykamy w życiu codziennym.

Władcy, magnaci na swych dworach zawsze trzymali karłów. Natura dała tym małym ludziom dowcip i chytryść, jakby chcąc powetować krzywdę fizyczną, którą im wy rzędziła. Jeszcze w starożytnym Rzymie znany był karzeł cesarza Tyberiusza, odznaczający się równą jak i jego pan krwiożerczością. Wyjednał on pewnego razu zbiorowy wyrok śmierci dla szeregu osób, które szydziły z jego małego wzrostu. Historia wspomina również o dwóch braciach karłach, których nazwano Marcus Tullius i Maximus (jakby na uragowisko), a którzy się wywodzili z jednego ze świetniejszych rodów patrycjuszowskich. Za czasów Cyncerona był pewien adwokat, imieniem Caius Licinius Calvus, cieszący się opinią doskonałego mówcy. Miał on zaledwie trzy stopy wysokości, lecz ten „wzrost” nie przeszkadzał mu występować skutecznie przeciw tak świetnemu retorykowi jak Cynceron.

Również w starożytności znany był filozof ze szkoły aleksandryjskiej, imieniem Clypius, którego wzrost wynosił zaledwie dwie stopy. Uchodził on za znakomitego dialektyka. Jeden z późniejszych kronikarzy

cesarstwa Wschodnio - Rzymskiego, Nikephorus Calixtus wspomina o pewnym karle na dworze cesarza Konstantyna, znakomitym aktorze i śpiewaku, obdarzonym pięknym głosem.

Szczególnie upodobały sobie karłów dworzniacy królów i królowi w okresie Renesansu. Papież Aleksander VI, ojciec Cezara i Lukrecji Borginów, miał na swym dworze dwunastu karłów. Kardynał Vitali wydał kiedyś przyjęcie na cześć św. Kolegium Kardynałów, gdzie usługiwano przy uczcie 34 karłów. Książę Parmy miał karla, Jana d'Elrix, który mówił biegle trzema językami i był najulubieńszym partnerem zabaw swego pana. Na ogół jednak społeczeństwo epoki Renesansu odnosiło się nieprzychylnie do tych upośledzonych fizycznie istot, a okres inkwizycji stał się dla nich prawdziwą zmorą „ponieważ karłów uważano za wcielenie szatana i palono ich żywcem.

W wieku XVII posiadanie karla w domu uchodziło za wyraz dobrego tonu. Sześć gólnie polskie dwory cieszyły się w tym względzie sławą i karłów z rezydencji szlacheckich w Polsce kupowano za wysoką cenę i wywożono za granicę. Zwyczaj przetrwał jeszcze przeszło sto lat. W literaturze często spotykamy się z postacią karla. Karzeł należał zawsze do programu niespodzianek na cześć znakomitych gości i wyskakiwał pod czas uczy gdzieś z jakiegoś olbrzymiego pałacu, czy beczki.

Słynny był w XVII wieku w Anglii karzeł Jeffery Hudson. Był on ulubieńcem króla Anglii, Karola I, który nawet nadał mu tytuł baroneta. Powierzono zawsze Hudsonowi najbardziej delikatne misje. Pewnego razu baron Crofts „ktoś gościł z niego szy-

dzić, został przezeń wyzwany: baron przy był na plac z... procą i grochem, ale te kpiły skończyły się dlań tragicznie: Hudson celnym strzałem z pistoletu zabił przeciwnika.

Obok Owena Farella, karla rodem z Irlandii, najpopularniejszym liliputem wieku XIX był Charles S. Stratton, nazwany „Tom Pouce” (Pchła). Był on przyjmowany przez wszystkie prawie ukoronowane głowy ówczesnej Europy; w Londynie — przyjmowała go królowa Wiktoria, w Paryżu — Ludwik Filip, w Brukseli — Leopold I. O Tomie Pouce istnieje cały szereg anegdotów na temat jego dowcipu i sprytu.

Przez wiele lat był on najpopularniejszym karłem całej Europy, dzięki swemu managerowi, którym był właściciel wielu przedsiębiorstw cyrkowych, słynny Barnum. Kiedy gwiazda Toma Pouce zaczęła blednąć, był on już właścicielem 20 tysięcy funtów. Barnum wynalazł dla niego karlicę, Lavinie Warren z którą Tom Pouce wziął ślub w Bridgeport i tam też ta oryginalna para najbogatszych karłów zmarła około roku 1870.

Inny liliput angielski, John Worrenborough, który zjednał sobie szeroką popularność w Anglii, zginął w nieszczęśliwym sposobie. Miał on zwyczaj w czasie podróży zamykać się w dużym kufrze. Pewnego razu, gdy tragarz portowy niósł ten pakunek, pośliznął się, schodząc po wąskich schodkach z przystani i Worrenborough utopił się w porcie Plymouth.

Najpopularniejszy zespół karłów występował we Francji w ubiegłym roku na Wystawie Paryskiej. Zespół ten miał własny teatr na terenie Wystawy i występy jego cieszyły się dużym powodzeniem.

Wyróżnienie astronoma polskiego

Na kongresie Międzynarodowej Unii Astronomicznej, który obradował niedawno w Sztokholmie, powołany został na prezesa Komisji Księżycy, jednej z najważniejszych obecnie komisji naukowych Unii, prof. Tadeusz Banachiewicz, dyrektor obserwatorium krakowskiego.

Komisja Księżycy zajmuje się w szczególności problemem zagadkowych odchyleń w biegach księżyca, pochodzących prawdopodobnie częściowo z nieregularnego obrotu ziemi dookoła osi i powstającego stąd spóźniania się lub przyspieszenia zegarów astronomicznych, według których obserwuje się księżyc.

Poprzednikiem prof. Banachiewicza na stanowisku prezesa komisji był niedawno zmarły znakomity astronom amerykański Brown, który w ciągu paru dziesiątków lat opracował stosowane obecnie do obliczeń tablice biegu księżyca. Przypuszczano, że wieloletnie badania Browna

usuną pewną rozbieżność między obserwacjami a teorią ruchów księżyca, ale nadzieje te okazały się płonne i zagadka księżyca, czy też ziemi, nadal pozostaje do rozwikłania, pobudzając ciekawość badaczy kosmosu.

NA LETNISKA
książka z
Biblioteki Nowości
Wilno, ul. Św. Jerzego 3.
OSTATNIE NOWOŚCI — klasyczne literatury szkolna — naukowa.
Czynna od 11 do 19 godz.
Abonament miesięczny — 1 zł 50 gr.
Kaucja 3 zł.
Wysyłka na prowincję.

Nowe świadectwa przedślubne w Nowym Jorku

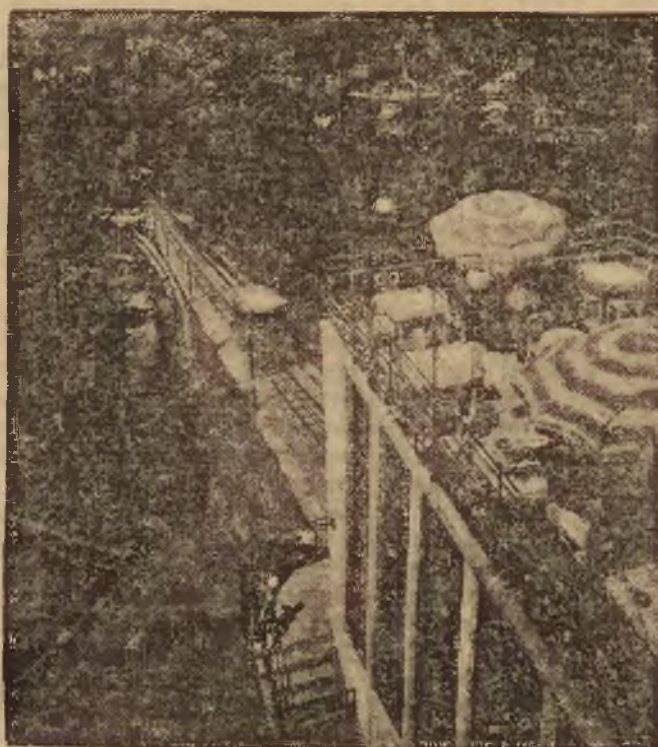
Według nowych przepisów matrymonialnych w stanie New York wszyscy nowożeńcy, a raczej narzeczeni, którzy chcą się po brać mają przedstawić świadectwo urzędowe lekarza, stwierdzające, że żądano u obojga reakcję Wassermanna. Prawo weszło w życie 1 lipca bieżącego roku, a skutki cyfrowe nie dały na siebie długo czekać. W czerwcu roku 1937 wydano 8.841 licencyj ślubnych, a w czerwcu 1938 roku, czyli w ostatni miesiąc przed nowym rozporządzeniem wydano 11.738. Ciekawsze jest jeszcze inne zestawienie. W samym tylko Nowym Jorku wydano 220 licencyj dnia 30 czerwca 1937 roku, 666 natomiast w dniu 30 czerwca 1938, a dnia 1 lipca bieżącego roku czyli nazajutrz, wydano... 7 licencyj!

Potem ze skupieniem włączają na najwyższe galeje starej wierzby, która trzeszczy ostrzegawczo i groźnie, siadają wśród zieleni nad błękitną, ciemną pod konarami wodą i udają doskonale Tarzanów, tylko im małpy i lwa brakuje.

Łódka pełna kolorowych trykotów wygląda jak kłębik kwiatów, a raczej grzęda egzotycznych ptaków o dzwiecznych i hałaśliwych głosach. Płynnie wśród różowej gryki wodnej, wśród płaskich, zielonych talerzy żółtych lilii — grażeli, znika za ścianą trzciny, o brązowych kitach grenadierów, wsuwa się w wąskie, kręte korytarze ciemnego sitowia, pachnącego ajerem, sunie leniwie, sennie. Budzi starego szczupaka drzemającego słodko pod korzeniami olch, wystraszona cyranek, miła, mokra kaczka w brązowej sukience, wiernie zakładająca tu gniazdo, mimo że strzelają do niej i jej rodziny żli ludzie cywilni i wojskowi. Pachnie... ach jak cudownie, jak świeżo i gorąco pachnie! Ajer, woda, trzcina, olchy, sosny, czaber, mięta, dojrzałe, suche żyto, wszystko to można rozróżnić i rozpoznać, ale jeszcze ileż innych zapachów miodnych, mocnych i orzeźwiających wchodzi w płuca, w gardło, kto wie może i w mózg, i w serce, lecząc je i oczyszczając od kurzów i brudów miastowych. Bo to przecie wakacje, wakacje, wakacje.

Hel. Romer.

Wielkie inwestycje Ligi Popierania Turystyki

Rzut oka na kolejkę górską w Krynicy, z widokiem na taras oraz restaurację na szczycie góry Parkowej.

KAŻDY
PRZEMYSŁOWIEC
KUPIEC
HURTOWNIK I DETALISTA
zyska sobie najlepszą klientelę ogłaszając się w najpopularniejszym piśmie codziennym na Ziemiach Półn.-Wschodnich
KURJER WILEŃSKI
WILNO ul. Bisk. Bandurskiego tel. 99

KRONIKA

SIERPIEŃ
25
Czwartek

Dziś: Ludwika Kr. Węg.
Jutro: Ireneusza
Wschód słońca — g. 4 m. 12
Zachód słońca — g. 6 m. 2

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologii USB w Wilnie z dn. 24. VIII. 1938 r.

Cisnienie 757
Temperatura średnia + 27
Temperatura najwyższa + 34
Temperatura najniższa + 19
Opad: —
Wiatr: wschodni
Tendencja: bez zmian
Uwagi: dość pogodnie

NOWOGRODZKA

— Wycieczka włościńska LMK. Staraniem Zarządu Okr. Ligi Morskiej i Kol. w Nowogrodku wyruszyła 23 bm. do Warszawy i Gdyni „wycieczka włościńska” Ziemi Nowogrodzkiej. Ogółem zgłosiło swój udział około 600 wycieczkowiczów.

LIDZKA

— Nowy dyrektor „Społem” w Lidzie. Na miejsce p. Wawrzyńca Bienkowskiego dyrektora Okręgowego Związku Spółdzielni Spożywców „Społem” przybył do Lidy z Zamościa nowy dyrektor p. Jan Skopiński.
— Komitet powiatowy „Dni Mickiewicza” w Lidzie, pozostający pod przewodnictwem wiceszerego inż. Jerzego Zawadzkiego wyłonił cztery sekcje, które zajęły się opracowywaniem programu do reprezentacji powiatu lidzkiego na wystawie regionalnej ziemi nowogrodzkiej, która odbędzie się, jak wiemy, w dniach od 11—12 września br. w Nowogrodku.

Sekcja rolnicza pracę swoją podzieliła na dwie podsekcje, które zajęły się organizacją udziału rolnictwa w wystawie przy pomocy towarzystw rolniczych Kół Gospodyń Wiejskich i przysposobienia rolniczego, oraz przygotowaniem reprodukcji artystycznych do udziału imprezowego i świetlicowego. Sekcja rolnicza w wystawie reprezentowana będzie bodajże najliczniej, gdyż oprócz wyżej wspomnianych czynności przystępuje jeszcze fabryce wykresowe, ilustrujące produkcję lnu, wełny i wyrobów ludowych. Do osobliwości wystawy sekcji rolniczej z pow. lidzkiego zaliczyć należy garn carstwo, pszczałarstwo z modelami uli, a szczególnie rozwój karpia w słoiczkach, demonstrowany przez prezesa Związku Ziemian p. Juliana Laskowicza. Stoisko przy sposobieniu rolniczego ilustrować ma rozwój samokształceniowy za ostatnie 10 lat. W produkcjach artystycznych osobliwości regionalnych i dożynkowych wieś pow. lidzkiego wystawi ogółem z chórami i zespołami recytacyjnymi ponad 150 osób. Prace przygotowawcze sekcji rolniczej prowadzone są pod kierownictwem agronoma powiatowego. Druga sekcja przemysłowa organizuje wystawę ilustrującą rozwój przemysłu w Lidzie z stoiskami eksponatów poszczególnych gałęzi wytwórczości przemysłowej, handlowej i rzemieślniczej.

Trzecia sekcja spółdzielcza, pod przewodnictwem dyr. Poleczyńskiego przygotowuje tablice statystyczne, obrazujące rozwój spółdzielczości na terenie powiatu. Sekcja propagandowa - turystyczna przy współpracy miejscowego oddziału PTK, Osrodka Badań Krajoznawczych oraz „Komitetu Wydawniczo-edytorskiego” szykuje bogaty dział historyczny. Ponadto będzie bogaty dział o wiatowy, ilustrujący dotychczasowy dorobek w dziedzinie wydawniczej i badawczo - krajoznawczej. Do osobliwości sekcji turystycznej - propagandowej zaliczyć należy stylizowaną mapkę powiatu z uwzględnieniem miejscowości letniskowych i klimatycznych.

Ewentualne wycieczki, pragnące zwiedzić teren pow. lidzkiego korzystać będą z zniżek autobusowych. Biuro informacyjne w sprawie ruchu turystycznego mieści się w Lidzie przy ul. Zamkowej 4/7 „Spółka Lidzianka” tel. 292.

Osoby posiadające jakieś stare dokumenty, odnoszące się do powiatu lidzkiego proszone są o zgłaszanie jako eksponaty do wystawy.

Wycieczki zbiorowe do Nowogrodka na okres trwania wystawy regionalnej mogą być organizowane przez poszczególne stowarzyszenia, po uprzednim porozumieniu się i otrzymaniu informacji od przewodniczącego sekcji turystycznej p. reagenta Popkowskiego.

BARANOWICKA

— Zabawa taneczna na utrzymanie dziełnic. W lokalu Zw. Strzeleckiego we wsi Tartak, gm. nowomyskiej staraniem kierowniczki szkoły powszechnej Mroczyńskiej Władysławy odbyła się zabawa taneczna, dochód z której w kwocie 20 zł i 90 gr przeznaczono na utrzymanie dziełnic.

— ZABITA PRZEZ PIORUN POD STOGIEM SIANA. 22 bm. na łąkach wsi Czemioly, gm. Dobromyśkiej przelotem została zabita Moneik Helena, lat 37, mieszkanka wsi Czemioly, która w czasie burzy skryła się pod stóg siana.

— NÓW OFIARA NOŻOWNICTWA. We wsi Lubieżany, gm. Nowa Mysz w czasie zabawy tanecznej, młodzież spiła się do nieprzytomności i rozpoczęła walkę na noże. W trakcie bójkii ugodzony został nożem w brzuch 19 letni Litwinik Mikołaj przez 18 letniego mieszka. tejże wsi Karłuka Włodzisław.

Litwinik zmarł na miejscu. Karłuka aresztowano.

W pow. brasławskim osuszono 15.000 ha

Po zakończeniu prac melioracyjnych przez Brasławską Spółkę Wodną oraz po przeprowadzeniu prac melioracyjnych przez komisję graniczną podczas ustalania granicy polsko-łotewskiej i referat melioracyjny przy Starostwie Powiatowym Brasławskim, na terenie powiatu brasławskiego okazało się osuszonych 15.000 ha terenów przeważnie torfowych, nad sposobem zagospodarowania których zastawia się obecnie samorząd powiatowy.

To też ostatnio nasiloną została propaganda uprawy nasion traw łąkowych, które z czasem pozwolą zagospodarować ogromne połacie gruntów osuszonych. Dużą pomoc przy zagospodarowaniu tych terenów okazuje rząd, udzielając na ten cel dogodnych niskoprocentowych kredytów na okres 5-letni.

Wyniki tej akcji są już znane.

Pogrzeb ś. p. ks. Andrzeja Hlinki

Kryształowa trumna ze śmiertelnymi szczątkami ś. p. ks. prałata Hlinki, w otoczeniu warty honorowej ludu słowackiego.

POSTAWSKA

— Kurs dla dozorców drogowych. Powiatowy Zarząd Drogowy w Postawach zorganizował nad Naroczem 10-dniowy kurs dla sezonowych dozorców drogowych. Liczba uczestników kursu wynosi 30 osób. Program obejmuje roboty ziemne, ubezpieczenie dróg i skarp, profilowanie jezdni, roboty brukarskie i układanie mostów. Ponadto wchodzić w zakres wychowania fizycznego prowadzone przez instruktora PW.

Zajęcia praktyczne odbywają się na drodze państwowej Nr 3/27 na terenie wsi Pasynki, gdzie w rb. prowadzone są poważne instytucje drogowe.

Kursanci odbywają praktykę jako wzykli robotnicy i otrzymują zapłatę wg ustalonych cen jednostkowych.

BRASŁAWSKA

— Nowe sady. W ubiegłym okresie jesiennym i wiosennym sady powiatu brasławskiego zwiększyły się o przeszło 12 tys. drzewek owocowych, przyczem około 5 tys. drzewek rozprowadzono za pośrednictwem personelu agronomicznego OTO i KR, resztę zaś ludność nabyła ze sklepów miejscowych.

Śmierć młodej dziewczyny pod kołami pociągu

23 bm. o godz. 19.10 na szlaku Lida—Niemen na torze między szynami znaleziono zniekształcone zwłoki dziewczyny latokoło 14 nieustalonego nazwiska. Zwłoki przekazano policji.

Aresztowanie złodziejki

Kobiety nie pozostają w tyle za mężczyznami, nawet jeżeli chodzi o fach... złodziejki. Ilustracją tego jest Jadwiga Stankiewiczowa, która dokonała wielu kradzieży. Wczoraj Stankiewiczowej „powinęła się” noga, „wpadła” w ręce policji ze skradzionymi rzeczami. (c)

Pobił siostre

Podczas kłótni Izidor Stankiewicz (Prosta 11) uderzył swą siostre Jadwigę Boguszeńską kamieniem w głowę. Kobieta doznała poważnego obrażenia i została przewieziona do szpitala św. Jakuba.

Potwór zamordował żonę i córeczkę

Przed dwoma tygodniami ujawniono zostało potworne morderstwo w kolonii Piekini w pow. wil.-trockim. Jeden z mieszkańców kolonii, Kazimierz Morawski, wiacając nad ranem z pastwiska, znalazł w lesie zwłoki córki swej Teodory oraz wnuczki, 5-letniej Pauliny. Obie były w bestialski sposób zamordowane nożem.

O morderstwie powiadomił Morawski posterunek P. P. w Rudziškach i niebawem na miejsce przespędstwa wyjechali funkcjonariusze policji.

Wstępne dochodzenia wykazały, że zbrodnia nie miała podłoża rabunkowego, gdyż zamordowane nie posiadały przy sobie żadnych cenniejszych rzeczy. Okoliczni mieszkańcy wyrażali przypuszczenie, że zbrodni mógł dokonać mąż zamordowanej, Piotr Kurmin, który ostatnio nie żył z żoną. Kobieta wystąpiła do Sądu o przyznanie jej alimentów i to właśnie miało posłużyć jako powód zbrodni.

Istotnie Kurmin w dniu mordu uciekł ze wsi. Zarządzono za nim szereg obław policyjnych, które jednak dotychczas nie dały rezultatu. Dopiero wczoraj policja znalazła Kurmin, który ukrywał się w okolicznych lasach. Podczas badania przyznał się on do zabójstwa żony i córki, tłumacząc swój czyn obawą przed płaceniem alimentów.

Bestialskiego morderstwa dokonał on za pomocą bagnetu, przerobionego na noż.

Kurmin przeprowadzono pod silną eskortą do Wilna i osadzono w więzieniu łukiskim. (c)

Jerzy Mariusz Taylor

43)

Czciciele Wotana

W chwilę potem zarumieniony i świeży, z oczami błyszczącymi zdrowiem, wyskoczył z łazienki. Na sekundę może zatrzymał się zdziwiony. Księżna stała ze szpicrutą w ręce, ubrana w nieco staromodną, ale zgrabną, czarną amazońkę. I w następnym sekundzie Alfred porwał ją w objęcia.

— Jak ślicznie dziś wyglądasz, mamó. Zupełnie jak na portrecie. Słuchaj! Przyszł mi do głowy cudowny pomysł! — wołał kręcąc się wraz z nią po pokoju.

— Gdzie? W łazience? — odpowiedziała rozbawiona, starając się uwolnić z jego ramion.

— Ależ tak! Właśnie w łazience!
— Czekajże, ty szalony chłopaku! Puść mnie narzecz! — śmiała się. — Wiem naprawdę dobrze, że nikt nie spojrzy nawet na taką starą kobietę, ale choćby dla siebie samej wolę mieć fryzurę i suknię w porządku.

Przygłodziła ręką fałdy amazońki, wydobywszy lusterko, poprawiła uczesanie. Stwierdziła przy tym, że wygląda najwyżej na... no, w każdym bądź razie nie na swój wiek. Mając tego chłopaka przy sobie, odmłodziła od razu, poczuła, że ma jeszcze jakiś uł w życiu.

— Pojedziemy razem konno, chcesz?
Alfred zatarł dłoń.

— Pysznie, mamó! Będę gotów w jednej chwili. Dał nurka za parawan z błękitnej laki chińskiej, zdobny przedziwnymi wykładaniami z perłowej masy, kości słoniowej i szkiełek, połyskujących jak drogie

kamienie od różnobarwnej folgi.

— Ależ, Fred! — nawoływała ze śmiechem księżna. — Nie spytałeś nawet, dokąd mamy pojechać. Kein Wort! Słowo daję, że jesteś ein ganz verrueckter Bursche.

Za parawanem kotłowało się. Szeleściła wkładana z pośpiechem jedwabna kosałka sportowa i jednocześnie rozlegał się stukot wysokich butów, które Alfred wciągnął, przytupując, aby prędzej weszły. W chwilę potem wyskoczył spoza parawanu, dzwoniąc przypiętymi naprędece ostrogami i kończąc zawiązywać krawaty.

— Mamó! Tego ostatniego zdania nie zrozumiałem zupełnie. Powtórz po polsku — proszę!

Było to jego jedynym zmartwieniem. Pogodził się wprawdzie z cudzoziemskim akcentem dźwięcznym stałe w mowie malki. Przyzwyczaił się do niego, polubił nawet, nie mógł się jednak pogodzić z tym, że jego matka, mówiąc po polsku, wtrąca naraz całe zdania po niemiecku. Uważał, że coś tu jest nie w porządku i to był jedyny grzyt, zakłócający ich serdeczny stosunek wzajemny.

Księżna uśmiechnęła się blade.

— I jeszcze jedno, mamó — prosił Alfred całując ją po rękach przymilnie. — Wszystko mi jedno, dokąd chcesz jechać. Ja zawsze i wszędzie będę szczęśliwy w twoim towarzystwie. Ale nie zabieraj tego wstrętnego rudzielca. Proszę cię o to.

— No więc nie zobaczysz go — odezwała się księżna tonem tak łagodnym, jakby mówiła do małego rozkapryszonego dziecka. — Oskar nie pojedzie z nami. Nie ma na to ani czasu, ani wolnego konia. Zwozi teraz właśnie siano z łąk lubartowskich. Ale to jest dobry chłopak — ciągnęła dalej ostrożnie. — Nie wiem dla czego się do niego tak uprzyjaźniłeś. Czy dlatego tylko, że jest Niemcem?

KURJER SPORTOWY

Jakie drużyny wchodzi do kl. „A”?

Na ostatnim posiedzeniu Zarządu Włk. Okr. Zw. Piłki Nożnej dokonano podziału drużyn na poszczególne klasy. Jeżeli chodzi o kl. „A”, to zaliczone zostały do niej następujące drużyny:

Grupa wileńska: WKS Śmigły 1-b; KPW Ognisko i ŻTGS Makabi.
Grupa lidzka: KS „Parkowianka” (Lida); ŻTGS Makabi (Lida); KS „Sokol” (Nowogródek).

Grupa baranowicka: KS „Strzelec” (Baranowice); ŻTGS Makabi (Baranowice) i KS „Albertynianka” (Słonim).

Klub ponosi materialną odpowiedzialność za nieszczęśliwy wypadek na boisku

Sąd Najwyższy ustalił tezę, że stowarzyszenie sportowe, którego członek w czasie gry w piłkę nożną złamał nogę członkowi innej drużyny sportowej odpowiada za jego czyn, jako dające zlecenie swemu członkowi do uczestniczenia w grze.

Z powyższej interpretacji prawniczej wynika, że stowarzyszenie sportowe, którego członek doznał na boisku nieszczęśliwego wypadku ponosi za to materialną odpowiedzialność.

Prywatne Koedukacyjne Gimnazjum Kupieckie w Smorgoniach

przyjmuje kandydatów do klasy I-iej po ukończeniu 6—7 oddz. szkoły powszechnej w wieku od 13 do 17 lat. Podania należy składać do dnia 30 sierpnia 1938 r. Egzamina wstępne odbędą się w dn. 1, 2 i 3 września 1938 r. z języka polskiego, historii, arytmetyki, chemii, geografii i przyrody. DYREKTOR

Aresztowanie wileńskiego komunisty-oszust w Warszawie

Policja wileńska została powiadomiona, że w Warszawie aresztowany został Feliks Piskorz vel Piskiewicz z Wilna, notowany przez policję jako podejrzany o działalność komunistyczną, pod zarzutem usiłowania dokonania oszustwa na szkodę niejakiej Gersowej.

Piskorz wiedząc, iż mąż Gesterowej, bogaty przemysłowiec przebywający w Moskwie, zwrócił się do niej z powiadomieniem, że mał jej został aresztowany i grozi mu kara śmierci. Może on jednak uratować prze mysłowca, jeżeli otrzyma na cele partyjne 10.000 złotych.

Gesterowa zgodziła się na propozycję „wysłannika” Partii Komunistycznej, obiecując wnieść pieniądze. W międzyczasie powiodła policję, która spryciarza aresztowała.

Na „brak argumentów”

Do komisariatu zgłosiła się wczoraj Chaj Portnoj (Subocz 37) i opowiedziała, że sąsiad jej Notel Rygż dopuścił się czynu, nieleżącego z pojęciem dżentelmena, uderzając ją podczas sprzeczki kilka razy po twarzy.

Sprawca, badany w policji, oświadczył, że nie mógł znaleźć innych argumentów na potok wymowy kobiecej... Sprawa ta, zaha czająca o subtelne strony „savoir vivre”, znajdzie się niebawem na wokandyje Sądu Grodzkiego. (c)

— Może po trochu i dlatego, ale przede wszystkim dlatego, że źle mu patrzy z oczu.

Odpowiedzi nie było. Szerokimi marmurowymi schodami weszli oboje na dół do okrągłego hallu, którego jedynym umeblowaniem były dwa wygodne fotele, stojące na niebieskim, zółto obrzeżonym dywanie przed wielkim kominkiem, zionącym osmoloną pustką wyciągiem wnętrza. Konie stały już przed gankiem. Trzymał je za uzdy jakiś nieznaną Alfredowi pucioławy wyrostek, do którego księżna przemówiła z początku po niemiecku, ale w ślad za tym, jakby sobie coś przypomniałszy, przeszła natychmiast na język polski. Wyrostek zdjął czapkę, ukazując bujną plową czuprynę, przytrzymał strzemień i księżna, chwyciwszy za siodło, wskoczyła na wierzchołek ze sprawnością, która stanowiła przedmiot jej słusznej dumy.

Po chwili zjeżdżali w dół, krętą ścieżyną, gęsto zarośniętą z obu stron starymi jałowcami, tworzącymi zaporę nieprzebytą i jednocześnie dającymi skuteczną ochronę jeźdźców na wypadek poślizgnięcia się konia w dniach słoty, kiedy zjazd po stromym zboczu stawał się wprost niebezpieczny.

— No, więc jak, Fred? Czy domyśliłeś się już, dokąd jedziemy? — zagadnęła tajemniczo księżna.

— Naokoło parku i z powrotem do pałacu — odpowiedział, patrząc na matkę z czułością, ale trochę po łobuzersku.

— A właśnie, że nie zgadłeś. Postanowiłam sobie, że dziś po raz pierwszy wyjedziemy z tego zaczerwanego koła. Pojedziemy do pewnej wsi, nad Wisłą.

— Cudownie, mamó! Więc na prawdę nie odczuwasz dziś zwykłego lęku przestrzeni? — pytał ściągając uzdę, bo jego wierzchowiec, jako nieco gorętszy, najeżdżał bez przerwy na konia księżny.

W ślad za ogólną poprawą — większe obroty w handlu

Trwająca od kilku lat ogólna poprawa gospodarstwa dodatnio wpłynęła na sytuację handlu Ziemi Północno Wschodnich. W ostatnim (1937) roku zaznaczył się wzrost produkcji i obrotów, w niektórych wypadkach przekraczający poziom roku 1928. Główny wpływ na to miało zwiększenie ruchu inwestycyjnego, publicznego i prywatnego, oraz wzrost siły nabywczej ludności wiejskiej, spowodowany zwyżką cen artykułów rolniczych.

Dzięki tym zjawiskom obroty firm handlowych Ziemi Płn. Wsch. w 1937 r. wykazały wzrost w porównaniu z r. 1936 i tylko w okresie zimowym, w końcu roku, nieco spadły ze względu na łagodny przebieg zimy, która spowodowała nagromadzenie nie wysprzedanych zapasów.

Dokładny obraz obrotów w handlu naszych ziem daje ankieta Izby Przemysłowo Handlowej w Wilnie, przeprowadzona wśród firm I i II kategorii obejmująca 848 przedsiębiorstw handlowych w czterech województwach: wileńskim, białostockim, nowogródzkim i poleskim. Mimo że ankieta, nie objęła wszystkich bez wyjątku firm, mniej więcej i większych, otrzymane tą drogą dane z całą pewnością można uważać za charakterystyczne dla całego handlu naszych ziem ze względu na ewentualną proporcjonalność obrotów każdego przedsiębiorstwa.

Według danych ankiety obroty objętych nią firm handlowych Ziemi Płn. Wsch. w 1937 r. wyniosły 339.003 tys. zł. w r. 1936 — 290.947 tys. zł., wskaźnik więc podniósł się do 116,5. Wzrost obrotów cechował niemal wszystkie branże za wyjątkiem handlu futrzarskiego, gdzie wskutek niepomyślnego ze szlorocznego sezonu wskaźnik spadł do 85,6 w porównaniu z r. 1936 i wyraził się sumą obrotu 5.288 tys. zł. (w 1936 r. 6.176 tys. zł.). Przyczyną największy obrót osiągnęła woj. wileńska — 3.953 tys. zł. (4.707 tys.) najniższym woj. poleskie — 83 tys. (83 tys.).

Reszta branż wykazała w niektórych wypadkach nawet znaczny wzrost obrotów.

W branży płodów rolnych i hodowlanych 78 uwzględnionych firm miało w 1937 tys. zł. obrotu (37.087 tys.); wskaźnik — 107,2. Nieznaczne słusunkowo zwiększenie się obrotów w handlu ziemniakami tłumaczy się nieszczerólnym urodzajem w roku ub., który kształtował się nierównomiernie i podczas kiedy w woj. wileńskim zbiory wszystkich zbóż i ziemniaków wykazały znaczny wzrost, w woj. nowogródzkim urodziła nieco lepiej pszenica i żyto, a nie do pisaly owies i jęczmień, zaś w woj. poleskim, a szczególnie białostockim spadek urodzaju miejscami przybrał rozmiary klęski. To też podczas kiedy w woj. wileńskim obroty w tej branży dosięgły 28.405 tys. zł. (24.187 tys., wskaźnik 117,4), w woj. nowogródzkim spadły do 3.536 tys. (3.777 tys., wskaźnik 93,6), w poleskim do 2.070 tys. (2.276 tys. wskaźnik 90,9), a w białostockim do 5.739 tys., (6.847 tys., wskaźnik 83,8).

Korzystnie przedstawiała się sytuacja w branży spożywczej, gdzie wskaźnik podskoczył do 117,6. Obroty 119 firm wyniosły tu 143.602 tys. zł. (122.043 tys.), z czego na woj. wileńskie przypało 44.316 tys. (40.552), białostockie 52.317 tys. (44.483 tys.), nowogródzkie 25.737 tys. (18.625 tys.) i poleskie 21.232 tys. (17.373 tys.). Z charakterystycznych objawów w tej branży możnaby wymienić przesunięcie utargów z win i wódek gatunkowych na artykuły kolonialne i wódki monopolowe oraz wzrost konsumpcji cukru z 8.174 ton w 1936 r. na 9.130 t. w 1937, wreszcie eliminowanie przez kupców branży kolonialnej kredytu przy zakupach.

W dziedzinie towarów włókienniczych po prawa, jak i w handlu ziemniakami, była mniej widoczna i wyraziła się wskaźnikiem 107,9, sumą za obrotów — 42.422 tys. (39.301 tys.) na 52 firmy. Utargi kształtowały się korzystnie w hurcie niż w detalu przy obostrzeniu warunków zakupu (gotówka). Na podkreślenie zasługuje spadek eksportu wyrobów białostockich w ostatnim kwartale roku ub. Największym obrotem wykazało się woj. wileńskie — 18.761 tys. (17.709 tys.) najmniejszym poleskie — 4.280 tys. (3.630 tys.).

W branży odzieży, konfekcji i galanterii

28 firm miały obrót 9.588 tys. (8.121 tys.), wskaźnik 118,0, przy dobrej wypłacalności odbiorców. Największy udział przypadł na woj. wileńskie — 8.248 tys. (7.273 tys.), najniższy na poleskie — 488 tys. (399 tys.).

Nieznacznie wzrósł wskaźnik w branży skór, futer i wyrobów z nich i dodatków szwskich — do 104,7. Złożyło się na to wiele przyczyn, jak trudności w zaopatrywaniu się przemysłu garbarskiego i rękawiczniczego w zamorski surowiec. Tendencja zniżkowa na skóry wyprawione i surowce (przy skórkach ciętych zniżka w ostatnim kwartale doszła do 15%), niepomyślny sezon w futrzarstwie i inne. Na 15 firm wypadło 12.910 tys. obrotu (w 1936 r. 12.325 tys.), z tego najwięcej w woj. białostockim — 6.494 tys. (6.045 tys.), najmniej w poleskim — 203 tys. (158 tys.). W końcu roku zaznaczyło się duże zainteresowanie kupieciami lisami srebrnymi.

W branży metali, wyrobów metalowych i maszyn wydatniła się znaczna poprawa. Wskaźnik wyniósł 126,7 dla 13 firm. Przy czynił się do tego wzmocniony ruch inwestycyjny i zainteresowanie rolników maszynami rolniczymi, głównie kieratami i młocarkami. W handlu żelazem sytuacja na różnych terenach kształtowała się niejednakowo przy mniej więcej jednakowych cenach oraz przy nieznacznym spadku cen maszyn rolniczych. Ogólna suma obrotu w tej branży wyniosła 12.653 tys. (9.982 tys.), z czego najwięcej dla woj. wileńskiego — 7.170 tys. (5.854 tys.), najmniej — dla nowogródzkiego — 335 tys. (286 tys.).

W branży elektro i radiotechniki przy wskaźniku 111,7 ogólny obrót 7 firm wyniósł 2.509 tys. (2.246 tys.), w branży aparatów precyzyjnych, fotograficznych i wyrobów złotych 5 firm miało 469 tys. (384 tys.) obrotu (ostatnie dane dla wojew. wileńskiego, wskaźnik 122,1).

Branża szkła i naczyń notowała w roku ub. 4.786 tys. (3.709 tys.) obrotu, podnosząc wskaźnik do 129,0. Największe ożywienie zaznaczyło się tu w okresach przedświątecznych przy utrudnionym eksporcie. Z pośród 15 firm przodowało woj. wileńskie z 2320 tys.

(1.885 tys.) obrotu, najmniej obrotu miało woj. poleskie — 974 tys. (710 tys.). W branży chemikalij 21 firm przy wskaźniku 120,6 wykazało obrót 11.023 tys. (9.140 tys.), z czego przypało na woj. wileńskie najwięcej — 7.000 tys. (5.443 tys.), na poleskie najmniej — 780 tys. (660 tys.).

W branży wyrobów gumowych i pokrewnych wydatniła się nawet znaczny wzrost, czego dowodem jest wskaźnik 126,4. Obrót 7 firm wyniósł za rok ub. 3.104 tys. (2.456 tys.). Natomiast w branży papieru, księgarń i tp. poprawa była nie tak wydajna, osiągając wskaźnik 111,3. W księgarstwie odczuwał się dotkliwy kryzys, wywołany słabym popytem na książki beletrystyczne i obniżką rabatów na podręcznikach szkolnych. Ogólny obrót wyraził się sumą 6.706 tys. (6.026 tys.), z czego gros przypało na woj. wileńskie 5.707 tys. (5.056 tys.), najmniej na poleskie — 350 tys. (340 tys.).

Pomyślniej sytuacja układała się w branży drzewnej i wyrobów drzewnych, mimo że i tu w końcu roku nastąpiło pogorszenie, spowodowane głównie załamaniem się rynku angielskiego w zakresie materiałów tartych, wskutek czego sytuację musiały ratować wzmoczone zakupy interwencyjne kolei państwowych. Wskaźnik w tej branży dla 15 firm wyniósł 123,6, zaś obrót — 9.076 tys. (7.339 tys.), przyczyn największy udział w tej sumie wzięło woj. wileńskie — 4.788 tys. (3.888 tys.), najmniejszy nowogródzki — 877 tys. (992 tys.).

Największa poprawa zaznaczyła się w branży artykułów technicznych, budowlanych i opalowych wskutek wzmoczonej akcji inwestycyjnej, zarówno publicznej jak i prywatnej. Wskaźnik dla objętych ankieta 7 firm podniósł się aż do 148,8, obroty do 5.395 tys. (3.625 tys.) z czego gros bo 2.534 tys. (1.782 tys.) przypało na woj. białostockie.

Wreszcie znacznie wzmożył się handel towarowo - mieszany. Przy wskaźniku 129,6 osiągnęło 50 firm 34.203 (26.387 tys.) obrotu, z czego najwięcej woj. wileńskie — 16.026 tys. (12.367 tys.), najmniej woj. poleskie — 2865 tys. (2.173 tys.).

KRONIKA

WILEŃSKA

DYŻURY APTEK.

Dzisiaj w nocy dyżurują następujące apteki:
Jundziłła (Mickiewicza 33); S-ów Mańkowiec (Piłsudskiego 30); Chrościeckiego i Czaplńskiego (Ostrobramska 25); Filimonowicza i Maciejewicza (Wielka 29); Pietkiewicza i Januskiewicza (Zarzecze Nr 20).

Ponadto stale dyżurują apteki: Paka (Antokojska 42); Szantary (Legionów 10) i Zajęzkowskiego (Witoldowa 22).

MIEJSKA.

— Magistrat przystępuje do przebudowy domu na muzeum pamiętek po Marszałku Piłsudskim. Na ostatnim posiedzeniu Prezydium Zarz. Miejsk. zapadła uchwała o niezwłocznym przystąpieniu do gruntownej przebudowy i restauracji domu Nr 26 przy ul. Rossa. Jest to domek, położony tuż koło mauzoleum z Sercem Marszałka Józefa Piłsudskiego, w którym obecnie mieści się warty. Domek ten przeznaczony został na muzeum pamiętek po Marszałku.

Na przebudowę, która rozpocznie się w najbliższych dniach. Magistrat wyasygnował około 15.000 zł.

— Trasa linii autobusowej 1 i 2. Wobec zamknięcia części ul. A. Mickiewicza z powodu układania jezdni kostką granitową, peczynając od dnia 26 bm. trasa autobusowa linii 1 i 2 ulegnie następującej zmianie.

Linia 1-sza bieć będzie od Pl. Katedralnego ulicami: Buafrafraterska, Ludwisarska, Wileńska, Gdańska, Portowa, Styczniowa na Mickiewicza. Na wymienionych ulicach przy stanki będą w następujących punktach:

1. Róg Pl. Katedralnego i Bonifrafraterskiej,
 2. Róg Ludwisarskiej i Tatarskiej,
 3. Róg Ludwisarskiej i Wileńskiej,
 4. Róg Gdańskiej i Wileńskiej,
 5. Róg Portowej i Zawalnej,
 6. Róg Styczniowej i Mickiewicza.
- Linia 2-ga od Zawalnej róg Głańskiej za kręci na ulicę Portową, następnie Styczniowa, Mickiewicza, 3-go Maja, I Baterii do Mostu Zielonego.

Przystanki będą:
1. Róg Portowej i Styczniowej,
2. Róg Styczniowej i Mickiewicza,
3. Róg 3-go Maja i Mickiewicza,
4. Róg 3-go Maja i I Baterii,
5. Przy Zielonym moście.

SPRAWY SZKOLNE

— PRYWATNE GIMNAZJUM KOEDUKACYJNE w Wilnie przyjmują zapisy uczni i uczennice na r. szk. 1938/39.

Kancelaria Gimnazjum czynna

codziennie od godz. 10—13 i od 15—19 przy ul. Wiekiej 47, róg ul. Rudnickiej (vis à vis kości. Św. Kazimierza).

— Egzamina wstępne dn. 29 sierpnia rb.

Dyrektor Gimnazjum Br. Zapasnik przyjmuje codziennie od godz. 10—12.

— Kurator Okręgu Szkolnego Wileńskiego p. B. M. Godecki powrócił z urlopu wypoczynkowego i w dniu 25 bm. obejmuje urzędowanie.

— Prywatna Koedukacyjna Szkoła Powszechna Stowarz. „Rodzina Wojskowa“ z prawami szkół państwowych w Wilnie, Mickiewicza 13, przyjmuje zapisy dzieci osób wojskowych i cywilnych do wszystkich klas od 26 sierpnia, od 11—13. Język obcy. Płatność. Opłaty przystępne. Dwoje dzieci — zniżka.

— Prywatna Szkoła Powszechna „Promień“ (Wiwulskiego 4) z prawami szkół państwowych przyjmuje zapisy do wszystkich klas i przedszkola. Higieniczny lokal. Kultu rałne środowisko. Wysoki poziom wychowania i nauce. Komplety języków, muzyki i plastyki. Kancelaria czynna w godz. 10—12 Opłaty przystępne.

— Męska Szkoła Krawiecka Im „Promienistych“ Polsk. T-wa „Światło“ w Wilnie. Kurs trzyletni, z pełnymi prawami obejmujący naukę teoretyczną i praktyczną kroju i szycia.

Kandydaci posiadający co najmniej 4 i 6 oddz. szk. powsz. w wieku lat 13—17 przyjmowani są po złożeniu egzaminu wstępnego.

Zapisy przyjmuje i informacyjnie udziela Sekretariat Szkoły, ul. Żeligowskiego 1—20.

— Prywatna 7 kl. Szkoła Powszechna III stopnia Haliny Siewiczowej p. n. „Szkoła Radosna“ przyjmuje zapisy do wszystkich klas oraz do Przedszkola — codziennie od 13 — 16.

Racjonalne i ulepszone metody nauczania pod kierunkiem wykwalifikowanych doborowych sił pedagogicznych. Należyte i sumienne przygotowanie do szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych. Języki obce. Środowisko kultu rałne. Lokal piękny, słoneczny. — Ogród — boisko. — Warunki dostępne.

— Prywatna Koedukacyjna Szkoła Powszechna im. E. Orzeszkowej z polskim i francuskim językiem nauczania z uprawnieniami publicznym szkół powszechnych przyjmuje zapisy co dzień od godz. 10 do 12 i od 17 do 19. Zarzecze, zauf. Ponomarski 2, dom własny; boisko, w zimie sporty, duży ogród szkolny.

Przy szkole internat o charakterze ogniska rodzinnego, konwersacja francuska, pomoc w naukach, lekcje muzyki, opieka lekarska.

— Burszkańska Z. P. O. K. przyjmuje uczennice ze szkół powszechnych, zawodowych i średnich. Zgłoszenia skierowy-

Obywatelstwo honorowe Nowogródka dla Marszałka Smigłego Rydza

Rada Miejska m. Nowogródka oraz szereg gmin woj. nowogródzkiego uchwałyły prosić Marszałka Rydza

Smigłego o przyjęcie obywatelstwa honorowego.

Studenci z południowej Europy i Estonii w Wilnie

24 b. m. w godzinach rannych przybyła do Wilna grupa studentów, z Bulgarii, Rumunii, Węgier i Estonii, odbywających praktykę w Polsce w B. G. K., witana na dworcu przez przedstawiciela Polsk. Akadem. Zw. Zbl. Międzynarod. „Liga“ — wiceprez. Z. Wimbora.

Studenci po zakończeniu swej praktyki, wzięli udział w wycieczce dookoła Polski. Pierwszym etapem jest Wilno.

Studenci złożyli kwiaty na mauzoleum z Sercem Marszałka Piłsudskiego na Rossie.

Wyjazd delegacji żandarmerii węgierskiej

Po trzydniowym pobycie w Wilnie dwaj oficerowie żandarmerii węgierskiej, serdecznie żegnani przez miejscową policję, wyjechali wczoraj do Węgier.

Białorusi uczczą 950 rocznicę przyjęcia chrześcijaństwa

W związku z 950 rocznicą przyjęcia chrześcijaństwa odbyło się w Wilnie specjalne posiedzenie Białoruskiego Katolickiego Towarzystwa, na którym uchwalono wydać specjalną księgę pod redakcją ks. A. Stankiewicza.

W dziele jubileuszowym, będącym materiałem historycznym, będą zamieszczone prace z zakresu literatury kościelnej i pieśni religijnych.

Zmiana nazwy białoruskiego gimnazjum w Wilnie

„Szlach Mołdazi“ z dnia 25 bm. podaje, iż białoruskie gimnazjum w Wilnie, które dotychczas nazywało się filią białoruskiego państwowego gimnazjum im. J. Słowackiego, z nowym rokiem szkolnym będzie się nazywało „Białoruską Filią Gimnazjum i Liceum im. Ad. Mickiewicza w Wilnie“.

HOTEL
„ST. GEORGES“
w WILNIE
Pierwszorzędnym — Ceny przystępne
Telefony w pokojach

TEATR I MUZYKA

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA“.

— Pożegnalne występy M. Dowmunt i L. Wollejki. Znakomici artyści, ulubieńcy publiczności wileńskiej Mieczysław Dowmunt i Leon Wollejko wystąpią po raz ostatni w sobotę najbliższą i niedzielę w dwóch kameralnych operetkach „Colombina“ W. Rapackiego i „Pieśń Tyrolu“ Koschata.

Ceny propagandowe od 25 gr.
— Widowisko popołudniowe w „Lutni“.

W niedzielę najbliższą o godz. 4.15 p. n. przedstawieniu popołudniowym po cenach propagandowych ukażą się dwie kameralne operetki „Colombina“ Wl. Rapackiego i „Pieśń Tyrolu“ Koschata.

Kuder

ABARID

NADAJE CERZE PANI ŚWIEŻOŚĆ I POWAB MŁODOŚCI. JEST ON NAJPEWNIJSZYM SPRZYMIERZENIEM URODY I POWODZENIEM.

wać do kancelarii Bursy, ul. Bazylińska 2 m. 20.

— We francuskiej rodzinie przyjmuje się uczennice i uczni na pełne utrzymanie. Konwersacja francuska, pomoc w naukach, lekcje muzyki. Dom własny, duży ogród, boisko, w zimie sporty. Zarzecze, zauf. Ponomarski 2—1. Godz. 10—12 i 17—19.

RÓŻNE

— Pracownicy wylotni tytoniowej Polskiego Monopoli Tytoniowego w Wilnie zamiast kwiatów dla odchodzącego na inne stanowisko dyrektora wylotni p. Kazimierza Mrozowskiego złożyli zł 80 na F. O. N.

RADIO

CZWARTEK, dnia 25 sierpnia 1938 r.

6,42 — Pieśń; 6,45 — Gimnastyka; 7,00 Dziennik por.; 7,15 — Muzyka por. 8,55 — Program na dzisiaj; 9,00 — Przerwa.

11,57 — Sygnał czasu; 12,03 — Audycja południowa; 13,00 — Muzyka operowa; 14,00 — Muzyka popularna 14,15 — przerwa.

15,15 — Wyprawa po skarby — audycja dla dzieci starszych w opr. Wandy Boye (część II); 15,30 — Mała skrzyneczka — listy Cioci Hali; 15,45 — Wiadomości gospodarcze; 16,00 — „Melodie północy“ 16,45 — Nowe zawody dla kobiet; 17,00 — Transmisja z otwarcia dorocznego wystawy radiowej w Warszawie; 18,20 — Łowca żmij — pogadanka; 18,30 — Teatr wyobraźni: „Pełną parą na Hong-Kong“; 18,53 — Reportaż z wystawy radiowej; 19,00 — Zespół ludowy Franciszka Kosińskiego; 19,20 — Pogadanka; 19,30 — „Podrózujemy“ — koncert rozrywkowy; w przerwach: trzy parodie powieści egypcyjskiej; 20,30 — Dziennik wieczorny; 20,40 — Pogadanka aktualna; 20,45 — „O siewie zbóż ozimych“ — pogadankę wygłosi inż. Wacław Turowski; 20,55 — Przerwa. 21,00 — Transmisja z II Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Kameralnej w Trenczyńskich Cieplicach; 21,50 — Wiad. sport; 23,00 — Ostatnie wiadomości i komunikaty; 23,03 — Zakończenie.

PIĄTEK, dnia 26 sierpnia 1938 r.

6.42 Pieśń. 6.45 Gimnastyka. 7.00 Dziennik por. 7.15 Koncert ork. dętej Marynarki Wojennej z Gdyni. 8.00 Muzyka wakacyjna. 8.55 Program na dzisiaj. 9.00 Przerwa. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Audycja południowa. 13.00 Wesole orkiestry. 13.30 Audycja życzeń dla dzieci w opr. Cioci Hali. 14.00 Muzyka popularna. 14.15 Przerwa. 15.15 Siłnokosy na Polesiu. 15.30 Rozwiązanie zagadki geograficznej „Tajemnicza podróż wujka Hilarego“. 15.35 Rozmowa z chorymi. 15.50 Wiad. gospodarcze. 16.00 Suita w wyk. Ork. Rozgl. Wil. pod dyr. Wł. Szczepańskiego. 16.45 Zakątek wielkopolski utkany tykami chmielarskimi. 17.00 „Wilno w dobie międzypowstańcowej“ — felieton wygłosi Tadeusz Turkowski. 17.10 Pisarze o muzyce pog. Stanisława Węglawskiego z ilustracjami z płyt. 17.55 Program na sobotę. 18.00 Elektryczne oczy — pokaz. 18.10 Utwory fortepianowe Jana Brahmsa. 18.45 Kronika literacka. 19.00 „Pieśni trubadurów i waganów“. 19.20 Pogadanka. 19.30 „Dla każdego coś ładnego“ — koncert rozrywkowy. W przerwach: Dialogi Marii Ziembkińskiej. 20.45 Dziennik wcz. 20.55 Pogadanka. 21.00 Bałady i romanse Adama Mickiewicza. 21.10 Koncert rozrywkowy. 21.50 Wiadomości sportowe. 22.05 Wycieczki i spacer — prowadzi Eugeniusz Piotrowicz. 22.10 Koncert rozrywkowy. 23.00 Ostatnie wiadomości. 23.05 Zakończenie.

Hotel EUROPEJSKI

w WILNIE

Pierwszorzędnym — Ceny przystępne
Telefony w pokojach. Winda osobowa

Wiadomości radiowe

OTWARCIE WYSTAWY RADIOWEJ
W czwartek o godz. 12.

We czwartek dnia 25 bm. o godz. 12 w południe podsekretarz stanu w Ministerstwie Przemysłu i Handlu p. Mieczysław Sokółowski dokona jako urzędujący minister uroczystego otwarcia Dorocznego Wystawy Radiowej w Warszawie, wygłaszając odpowiednie przemówienie, poświęcone znaczeniu Wystawy Radiowej.

W imieniu Polskiego Radia przemówi za rządu Polskiego Radia p. Tadeusz Szpotński.

W chwili otwarcia Wystawy W. lka Orkiestra Polskiego Radia wykona hejnał skomponowany specjalnie dla Wystawy przez p. Grażynę Baciewiczównę.

Przebieg uroczystego otwarcia Wystawy filmowany będzie przez PAT. Reportaż z otwarcia Wystawy nada Polskie Radio na wszystkie swoje rozgłośnie o godz. 17 po czym odbędzie się na terenie Wystawy w specjalnym studio Polskiego Radia pierwsza dostępna dla publiczności audycja radiowa, w czasie której wystąpi Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia, oraz znana artystką Barbara Kostrzewska (sopran).

Od Redakcji

— Wyjaśnienie. Na prośbę p. inż. Kaplińskiego stwierdzamy, że artykuł, który się ukazał w naszym piśmie z dn. 13 maja rb. p. t. „Nowe pawilony Targów Północnych“ nie był napisany na podstawie informacji, zebranych od Niego.

Zakłady Graficzne

ZNICZ

Wilno, Biskupa 4, tel. 3-40

Dziela książkowe, druki, książki dla urzędów państwowych, samorządowych, zakładów naukowych. Bilety wizytowe, prospekty, zaproszenia, alize i wszelkiego rodzaju roboty w zakresie drukarstwa WYKONYWA

PUNKTUALNIE — TANIO — SOLIDNIE

Z działalności TOM-u

Z dniem 24 sierpnia br. rozpoczyna urzędowanie Sekretariat TOM'u. Godziny przyjęć interesantów od 17 do 19. Przyjmuje kierownik TOM'u, prezes i członkowie Wydziału Wykonawczego.

Poza tym Sekretariat TOM'u czynny jest od godz. 8 do 12 i od 13 do 14. Sekretariat mieści się przy ul. Zarzecznej 17 m. 1.

Z dniem 1 września kierownictwo TOM'u obejmuje p. Wacław Worotyński dotychczasowy urzędnik Kuratorium O. S. W.

STYPENDIUM TOM'u IM. TADEUSZA KRAKOWSKIEGO.

Stypendia TOM'u składają się z funduszu powiatowego i gminnych kół TOM'u, z funduszy samodzielnymi udziałowców, którymi mogą być gminy, wiejskie i miejskie, inne instytucje społeczne oraz organizacje społeczne, ze specjalnych funduszy TOM'u, tworzonych przez instytucje, organizacje społeczne lub osoby fizyczne dla określonych osób lub spraw.

W ostatnich dniach został utworzony tego rodzaju fundusz im. Tadeusza Krakowskiego. Z funduszu tego będzie mogła korzystać młodzież z terenu działalności TOM'u zdolna a niezamożna na warunkach, jakie przewiduje dla uzyskania stypendium Regulamin Funduszy Stypendialnych TOM'u, przyczem jako najważniejsze cechy, będą brane pod uwagę przy udzielaniu stypendium wartość charakteru kandydata i jego wytrwałość w dotychczasowej pracy w zakresie zdobywania nauki.

Należy wspomnieć, że jest to już w TOM'ie drugi tego rodzaju fundusz specjalny. Pierwszy bowiem został utworzony w lutym br. z okazji odejścia z Kuratorium OSW p. J. Dracza i został przez fundatorów nazwany jego imieniem.

NOWY LOKAL CHATY TOM'u.

Z dniem 1 września br. bursa dla młodzieży wiejskiej Towarzystwa Opieki nad Zdolną a Niezamożną Młodzieżą Szkołą „TOM” mieścić się będzie w obszernym, nowoczesnym lokalu przy ul. 3 Maja Nr 11 m. 8. „Chała TOM'u” zapewni dziecku rolę wychowawczą i pomoc w nauce, w podręcznikach i pomocach naukowych. Wzrost warunków nauki. Koszt mieszkania utrzymania w „Chałce TOM'u” wynosi dla stypendystów TOM'u 35 zł, dla nie stypendystów 40 zł. Zapisy kierować do adres: Sekretariat TOM'u, Wilno, ul. Zarzeczna 17 m. 1 (do 26 sierpnia), ul. 3 Maja Nr 11 m. 8 (po 26 sierpnia).

NOWY STATUT TOM'u.

Uprawnione czynniki organizacyjne Centralnego Zarządu TOM'u podają, że z dniem 1 września br. zostanie wprowadzony w pracach TOM'u nowy statut w którym został uchwalony na I Walnym Zjeździe delegatów TOM'u w dniu listopada ub. r. zatwierdzony zaś decyzją p. wojewody wileńskiego 6 lipca r. Na mocy tego statutu TOM został nowy organizacyjnie następująco:

- 1) Centralny Zarząd TOM'u.
- 2) Powiatowe Kół TOM'u.
- 3) Gminne Kół TOM'u.
- 4) Samodzielni udziałowcy TOM'u.

Waga nimi być gminy wiejskie i miejskie, inne instytucje społeczne oraz organizacje społeczne.

Poza tym czynności nadzorcze zostały przekazane Radzie Społecznej TOM'u i Komisji Rewizyjnej TOM'u. Podstawową formą pracy TOM'u jest Gminne Koło samodzielnymi udziałowcy, którzy pozostają właścicielami zdobytych funduszy decydują o przyznaniu stypendium. Powiatowe Kół TOM'u i Centralny Zarząd są organami ułatwiającymi tylko

Gminnym Kół kształcenie stypendystów. Udzielają Gminnym Kół i samodzielnymi udziałowcom pomocy finansowej w kształceniu ich stypendystów itd.

Poza tym statut wyraźnie stawia sprawę zwrotności pobranych funduszy stypendialnych przez poszczególnych stypendystów, a to z następujących względów: wychowawczych — stypendysta pożyczka na długi termin a nie przyjmuje darowizny i utylizacyjnych — TOM z zebranych sum tworzy Zwrotny Fundusz Stypendialny, na skutek czego akcja stypendialna TOM'u w najkrótszym czasie zostanie rozbudowana.

WSPÓLPRACA TOM'u Z GMINAMI I ORGANIZACJAMI SPOŁECZNYMI.

Centralny Zarząd TOM'u wyjaśnia: Gmina względnie organizacja społeczna,

a nawet fizyczna osoba może współpracować z TOM'em przez instytucję t. zw. samodzielnymi udziałowców TOM'u. Samodzielny udziałowiec TOM'u zgodnie z § 61 Statutu organizacji pozostaje właścicielem funduszu, administracją funduszu zajmuje się Centralny Zarząd na podstawie uchwał względnie decyzji udziałowców. Udziałowiec ograniczony jest tylko ko ramami Statutu TOM'u i regulaminem funduszy specjalnych, uchwalonym przez Centralny Zarząd TOM'u i aprobowany przez Radę Społeczną TOM'u.

Poza powyższą formę Zarządy Gminne i organizacje społeczne oraz osoby fizyczne mogą współpracować z TOM'em przez Gminne Kół TOM'u, wówczas zastrzegając sobie specjalne uprawnienia w stosunku do Zarządu Gminnego Kół TOM'u.

Nadszpiewany rezultat.

RÓŻNE SYTUACJE SIEDZENIA.

(z lewa na prawo)

Wiosną — latem — jesienią — i zimą.

PAN Ostatni dzień KRÓL SIĘ BAWI

JUTRO PREMIERA! Borys KARLOFF i Victor Mac Laglen

Prawdziwa rewelacja w czelu wielkiego zespołu gwiazd w obrazie nagrodzonym złotym medalem

„Patrol na pustyni” Reż. John Ford, twórca „Maril Stuart”

CASINO Nowe opracowanie! Nowa kopla! Bohaterski epos osnuty na tle walk o niepodległość Polski

Dziesięciu z Pawiaka W rol. gl.: Brodzisz, Batorycka, Lubińska, Węgrzyn, Samborski i Inni — ATRAKCJE

HELIOS Premiera. Najnowsze arcydzieło Rene Claira. Świetna komedia tryskająca humorem

ŚWIAT MÓWI O NAS W rol. gl.: Maurice CHEVALIER i Jach Buchman

Chrześcijańskie kino Przepiękna anegdota historyczna na tle prawdziwych wydarzeń

SWIATOWID! UŁAN KSIĘCIA JÓZEFA W rolach głównych: Smosarska, Brodniewicz, Conti, Słelański, Fertner i Inni. Emocjonująca akcja. Dramatyczne napięcie. Kapitałowe pomysły. Początki seansów o godz. 5—7—9. w niedziele i święta od 3 ej.

Kino MARS Premiera. Wielki podwójny program: 1) Fascynujący film

„Pod złotą flagą” W roli głównej Olga Czechowa

2) Rewelacyjny film dżunglowy „Zew dżungli”

OGNIKO! Dziś. Największy romans historyczny w dziejach kinematografii

MARIA STUART W rolach głównych: Katarzyna Hepburn i Fredric March

Nadprogram: UROZMAICONE DODATKI. Początek seansów o 6-ej, w niedzielę i św. o 4-ej

Gięda zbożowo-towarowa i lniarska w Wilnie

z dnia 24 sierpnia 1938 r.

Ceny za towar średniej handlowej jakości, za 100 kg. parytet Wilno, przy normalnej taryfie przewozowej (len za 1000 kg. fco wag. st. zal.) Ziemiopłody — w ładunkach wagonowych, mąka i otręby — w mniejszych ilościach. W złotych:

Żyło I stand.	696 g/l	15.50	16.—
„ II	670	15.—	15.50
Pszonica I	748	—	—
„ II	726	—	—
Jęczmień I	678/673 (kasz.)	—	—
„ I	649	—	—
„ III	620,5 (pást.)	—	—
Owies I	468	—	—
„ II	445	—	—
Gryka	630	—	—
„	610	—	—
Mąka żytnia gat. I 0—50%		28.50	29.—
„ „ I 0—65%		25.50	26.—
„ „ II 50—65%		—	—
„ „ różowa do 95%		18.—	19.—
Mąka pszen. gat. I 0—50%		38.75	39.75
„ „ I-A 0—65%		38.—	38.50
„ „ II 30—65%		31.75	32.50
„ „ II-A 50—65%		24.—	25.—
„ „ III 65—70%		19.—	20.—
„ „ pastewna		—	—
„ „ ziemniaczana „Superior”		—	—
„ „ „Prima”		—	—
Otręby żytnie przem. stand.		8.25	8.75
Otręby pszen. śred. przem. stand.		10.—	10.50
Wyka		—	—
Lubin niebieski		—	—
Siemię lniane b. 90% f-co w. s. z.	42.50	43.50	—
Len trzepany Wolożyn	155.—	1600.—	—
„ „ Horodziej	—	—	—
„ „ Traby	—	—	—
„ „ Młory	1400.—	1450.—	—
Len czesany Horodziej	—	—	—
Kądział horodziejska	—	—	—
Targaniec moczony	702.—	740.—	—
„ „ Wolożyn	—	—	—

NOWOOTWORZONA

KSIĘGARNIA

Wandy Ladowskiej

Wilno, Wileńska 7

KUPIJE I SPRZEDAJE

WSZELKIE

KSIĄŻKI UŻYWANE

Ogłoszenie

Zarząd Kasyna Oficerskiego w Porubanku k. Wilna poszukuje DZIERŻAWCY STOŁOWNI Kasyna Oficerskiego, Podoficerskiego oraz sklepu żołnierskiego, od dn. 13 października 1938 r. Reflektanci złożą swoje oferty do dnia 3 września 1938 r.

Do ofert dołączyć dokładny życiorys i posiadane świadectwa i referencje oraz podać wysokość kaucji. Informacje co do warunków udziela Zarząd Kasyna Oficerskiego w Porubanku codziennie (za wyjątkiem niedziel i świąt) w godzinach od 8 do 11 (telefon Nr 23—45).

Kupno i sprzedaż

KUPIĘ okazjonalnie samochód małowartościowy za gotówkę, oferty z fotografią wozu do Administracji „Kurjera Wileńskiego” pod samochód.

OKAZYJNIE z powodu wyjazdu sprzedam dom drewniany (plac 16.000 m kw.). O warunkach dowiedzieć się, ul. Kowieńska 4.

GORZELNICZY APARAT sprzedaje się okazjonalnie. Tak samo restrykcyjny. Międzian duży, w dobrym stanie. S. Brodzka. Wilno. Sierakowskiego 24/2.

DOG piękny (tygrys) jednoroczny, dosko nale ułożony z domową tresurą, dobry, czujny stróż. Do sprzedania niedrogo. Ul. Mickiewicza 22 m. 7. Oglądać do godz. 10 rano.

PRACA

POSZUKUJE SIĘ PARKIECIARZY oraz STOLARZY na większą ilość robót. Zgłosić się do Administracji Domu H. Bracia Jabłkowskiej, ul. Mickiewicza 18.

Nauka i Wychowanie

KURSY KRESLEN Technicznych inż. II. Gajewskiego prywatne, roczne, korespondencyjne, Warszawa, Plac Trzech Krzyży 8. Wydział: maszynowy, budowlany, mierniczo-drogowy. Opłata 15 zł miesięcznie. Programy wysyłamy bezpłatnie.

— W bardzo wielu rodzinach jest głupota dziedziczna chorobą.
— Ależ, mój panie, jak może pan tak bez szacunku o swoich rodzicach mówić.

LEKARZE

DR MED. JANINA

Plotowicz Jurczenkowa

ordynator szpitala Sawicz.
Choroby skórne, weneryczne i kobiece
ul. Jagiellońska 16 m. 6, tel. 18-66.
Przyjmuje od 5 do 7 wiecz.

DOKTOR MED.

Zygmunt Kudrewicz

choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe
ul. Zamkowa 15, tel. 19-60. Przyjmuje w godz.
od 8—1 i od 3—

DOKTOR MEDYCYN

Cymbler

Choroby weneryczne, syfilis, skórne i moczopłciowe
ul. Mickiewicza 12 (róg Tatarskiej), tel. 15-64. Przyjmuje od 8—2 i 5—8.

AKUSZERKI

AKUSZERKA

Maria Laknerowa

przyjmuje od godz. 9 rano do godz. 7 wiecz.
— ul. Jakuba Jasińskiego 1 a—3, róg ul.
3-go Maja obok Sądu.

AKUSZERKA

M. Brzezina

masaż leczniczy i elektryzacja. Ul. Grodzka Nr. 27 (Zwierzyniec).

LOKALE

UCZENICE LUB UCZNI przyjmę na mieszkanie z całkowitym utrzymaniem. Trochę opieki i pomocy w nauce. Ul. Ad. Mickiewicza 22 m. 21.

RÓŻNE

ZGUBIONO 2 WEKSLA: 1) Nr 57 z wystawienia C. Bastomskiego na zlecenie spadkobierców Izaak Trocki płatny 5 października 1938 roku na sumę zł. 50.

2) Nr. 77 z wystawienia D. Rożańskiego na zlecenie Br. Najszlisslos i spadkobierców Izaak Trocki płatny 6 października 1938 r. na sumę zł. 100, nieważnia się. Wszelkie zastrzeżenia uczynione. Ch. Lew Wilno, Zawal na 31.

BIURO OGŁOSZEŃ J. KARLIN

Wilno, Niemiecka 35, tel. 605

OGŁOSZENIA

DO WSZYSTKICH PISM

DOGODNE WARUNKI

BARANOWICKIE

RADIOODBIORNIKI detektorowe na głośnik, przystosowane do miejscowej radiostacji poleca: Zakład Radio-Techniczny N. P. Kudelskich. Baranowice, ul. Szeptyckiego Nr 34 b (w podwórzu). Tamże montaż nowych i przeróbka starych odbiorników lampowych na nowoczesne.

Kupujemy każdą ilość tegorocznego

MIODU, dojrzałych SERÓW litewskich i GRZYBOW suszonych.

Płacimy najwyższe ceny

Spółka Chrześcijańska

„EKONOMIA”

Baranowice, ul. Szeptyckiego 50

telefon 97

REDAKCJA i ADMINISTRACJA

Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno 1
Centrala: Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4
Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu
Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogródek, ul. Bazylińska 35, tel. 169;
Lida, ul. Zamkowa 4/7, tel. 73; Baranowice,
Ułańska 11; Brześć n.B., Pierackiego 19, tel. 224;
Pińsk, Dominikańska 40.

Przedstawicielstwa: Kleck, Nieśwież, Stonim, Stołpce,
Szczuczyn, Wolożyn, Wilejka, Grodno — 3 Maja 6,
Suwałki — Em. Plater 44. Równe — 3-go Maja 13,
Wołkowysk — Brzeska 9/1.

CENA PRENUMERATY miesięcznie:

z odnośnikiem do domu w kraju — 3 zł., za granicą 6 zł., z odbiorem w administracji zł. 2.50, na wsi, w miejscowościach, gdzie niema urzędu pocztowego ani agencji zł. 2.50.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr, przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr.

za tekstem 30 gr, drobne 10 gr. za wyraz, kronika redakc. i komunikaty 60 gr za wiersz jednoszp. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-lampowy, za tekstem 10-lampowy. Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane” redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30—16.30 i 17—19